

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 16. (76.) évf.

10. szám. 2006 október

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

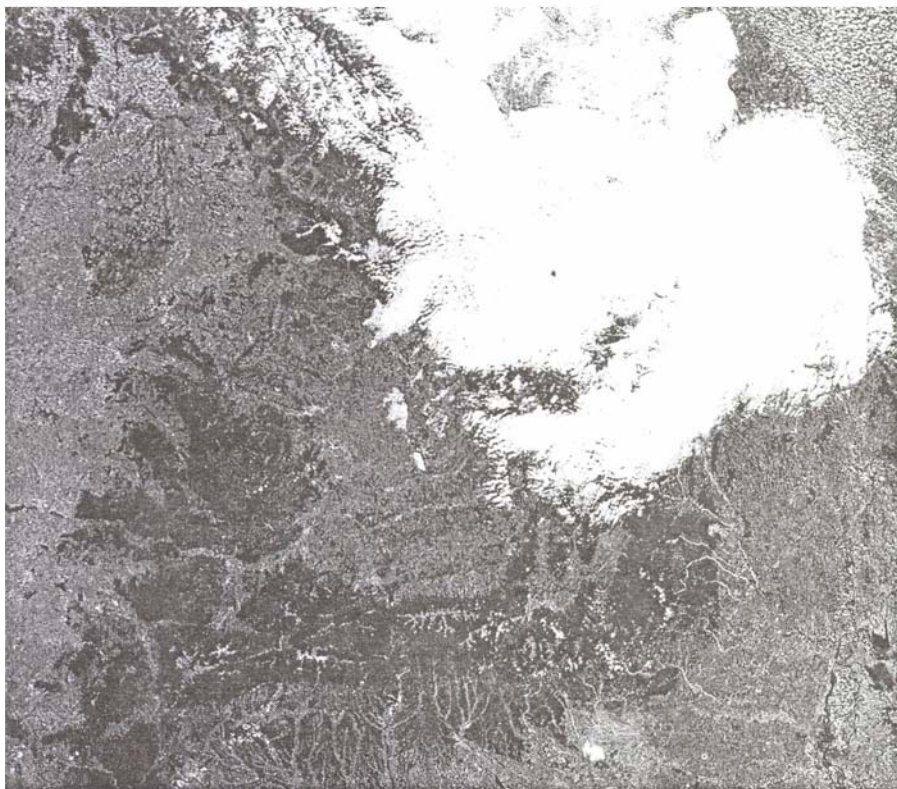
Mindennapi színtereink

Társadalmi életünk szűkebb és tágabb színterein az elmúlt hetekben számottevő változások következtek be. A mindennapi teendők megszokott ritmusa mellett az elmúlt időszakban talán gyakrabban érdeklődtünk és válogattunk a különböző hírműsorok között.

Európai szinten a legutóbbi országjelentés óta biztosra vehető, hogy országunk 2007. január 1-jétől az Unió tagállama lesz. A csatlakozást követően várhatók ugyan kedvező változások, legalább annyira hangsúlyos lehet viszont a csalódottság is – merthogy nem javul meg semmi egyik napról a másikra. Ami pedig a kisebb-nagyobb közösségek mentalitását jellemzi, azt nem lehet középtávon semmiféle törvényi szabályozással megváltoztatni. A legutóbbi országjelentés a nemzeti kisebbségek jogainak terén csupán továbblépést szorgalmaz. Ez „enyhe kifejezésnek” számít az EU szóhasználatában. Az erdélyi magyar közösség saját cselekvési erejére van bízva.

Az elmúlt hónapban Magyarországot is megrázták a belpolitikai események. Ezen a szinten akkora erkölcsi válság alakult ki, amelynek sokak számára egyértelmű következménye lehetett volna: a jelenlegi kormány azonnal lemond. Hogy a dolgok mégis másként alakultak, azon csak morfondírozni lehet. A 21. század eleji Magyarország kormánya nem ismer társadalmi és erkölcsi felelősséget. A technikai fejlődés és az életszínvonal gazdasági mutatói ellenére az élet átlagminősége nem változott. Erkölcsi törvényeink már az íratlan kategóriából is törölve lettek. E sorok írásakor még mindig tart a belpolitikai válság, előreláthatatlan változásokkal.

Szűkebb erdélyi életünkben a megszokott mederben zajlik a közösségi élet. Bár az autonómia iránti igényt lassan min-

Az Erdélyi-medence az űrből. Forrás: Google Earth

den politikai szereplő hangoztatja, sajnos, a régi barikádok egyelőre nem átléphetők. A téma változatlanul tartja magát a széleskörű közbeszédben, anélkül azonban, hogy érdemi előrelépések történtek volna. Sok a lemaradás az autonómia-ügy területén. Bár a munka elkezdődött, még sok lehet hátra a közös fellépéshez s a cél eléréséhez.

Az említett színtereket tovább szűkítve az Erdélyi Unitárius Egyházra térek át. Mondhatni, itt is a megszokott ritmusban történnek az események. Az egyház-közösségek élnek a maguk hol színes, hol éppen gondterhelt hétköznapjait. A nyári szabadság után visszarendeződnek a gyülekezet sorai is. A reformáció ünnepe és halottak napja közeleg.

És innen már egy lépés az egyéni, a családi közeg említése. Ez az a színtér, amelyben legszemélyesebb életünket töltjük, amelyből erőt merítünk, ahol megpihenünk, és ahol felruháznak bennünket

az alapvető erkölcsi szabályokkal. Ebben a közegben talán az iskolakezdés izgalmi – várakozások, örömök vagy kezdeti csalódások – jellemezték sok család és egyén életét. Gyermek, unokák, dédunokák, rokonok, barátok, ismerősök indultak el idén ősszel is az óvodába, iskolába, egyetemre. Van, aki először, van, aki már nem otthon, s van, aki az utolsó évre készül. Ezzel együtt a hétköznapok rendje szigorúbb beosztással zajlik mindenhol.

Egyéni életünkbe kisebb-nagyobb mértékben a fent vázolt színterek hangulatának, indulatainak mindegyike beszívárog. Természetes módon érdekel, hogy mi történik körülöttünk, merre alakul a mi világunk – és a gyermekeinké. Az Európai Unió nem hoz megváltást, erre fel kell készülni. Magyarországon remélhetőleg visszaáll a rend. Az erdélyi autonómia-

folytatás a 4. oldalon

Sándor Krisztina

Töredelem

(A karmesternek: Dávid zsoldára, abból az időből, amikor nála járt Nátán próféta, mert bement Dávid Betsabéhoz)

Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal!

Teljesen mosd le rólam bűnömet, és vétkeimtől tisztíts meg engem!

Mert tudom, hogy hűtlen voltam, és vétkem mindig előttem van. Egyedül ellened vétkeztem, azt tettem, amit rossznak látsz.

Ezért igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted.

Lásd, én bűnben születtem, anyám vétekben fogant engem.

Te pedig a szívben levő igazságot kedveled, és a bölcsesség titkaira tanítasz engem.

Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek, moss meg engem, és fehérebb leszek, mint a hó.

Engedd, hogy vidámságot és örömet halljak, és megújuljanak tagjaim, amelyeket összetörtél.

Rejtsd el orcád vétkeim elől, töröld el minden bűnömet!

Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!

Ne vess el orcád elől, szent lelkedet ne vedd el tőlem!

Vidámit meg újra szabadításoddal, támogass, hogy lelkem készséges legyen, hogy taníthassam utaidra a hűtleneket, és a vétkek megterjenek hozzád.

Ments meg, mert vért ontottam, ó Isten, szabadító Istenem! És igazságodat ujjongva hirdeti nyelvem.

Nyisd meg ajkamat, Úram, és dicséretedet hirdeti szám.

Hiszen a véresáldozatot nem kedveled, és ha égőáldozatot adnék is, nem vennéd szívesen.

Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!

Tégy jót a Sionnal kegyelmesen, építsd fel Jeruzsálem kőfalait!

Akkor majd kedveled a helyesen bemutatott áldozatokat, az égőáldozatot és a teljes áldozatot. Akkor majd áldozhatnak oltáron bikaikat.

(51. zsoltár)

Van-e szükségünk bűnbánatra? Kell-e önvizsgálat, belátás, töredelem, bocsánatkérés, megtérés?

Légy te magad! Sikerre születél! A legfőbb kihívás az önmegvalósítás. Személyiséged a legfontosabb érték! Yes! Vásárolj, mert te leszel annyival több!

Hát hol élünk?

Vannak, akik teljes vakságban masíroznak az előbbi felkiáltójelek nyomvonalán, és vannak, akik egész életművet tudnak összehordani az álságos gazdaságisten országlása fölötti méltatlankodásból. Szó ami szó, mindahányszor a világ elistentelenedése miatt kesergünk, végső soron azt „ítéljük meg”, ami felé akarva-akaratlan magunk is haladunk. Úgy sodor magával az önistenítő felületesség, hogy ahhoz képest a tavaly-augusztusi Nyikó is csak szelíd csermely.

No és a tolerancia! Annak palástjával is mennyi minden beborítható! A megbízhatatlanság, az önzés, a dolyf, a hatalmaskodás is.

Vagy pedig – a fennen hangoztatott Biblia-tisztelet mellett is – elzárkózunk előle, hogy éppen azt értsük, amit az Írás mond: Istenünk előtt az ősi áldozat, a kézzel és vérral való meghin-

tés után elégetett állat (a *holocaustum*) közel sem olyan kedves, mint a töredelmes lélek. Végső soron sokkal könnyebb azt hinnünk, hogy a kultusz a legfontosabb, mintsem komolyan vennünk, hogy mindig van miért szégyenkeznünk. Avagy dobhatók-e *mi* elsőként a követ a bűnbánó (!) parázna asszonyra?!

A töredelem a szív megtérését, a belső bűnbánattartást jelenti. Ha hálával és ragaszkodással szeretjük Istenünket, nem zárhatjuk ki magunkból a „rosszaságaink” fölötti belátást, bánatot, engesztelést sem. Ha a jósnak értelme van, ami miatt örvendezhetünk, akkor a rosszaság is meg kell hogy mozdítson – különösen a magunké. Hiszen újból és újból „megfoltosodik” a szívünk, s egy idő után vágyjuk a teremtés vadonat tisztaságát.

„Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem!”

Amennyiben ismerjük sebezhetőségünket és a rosszra való képességünket is, úgy az önvizsgálat nem meddő önmarcangolás, nem komplexáltság, és különösen nem az emberi méltóság feladása. Sokkal inkább biztonsági szelep az önhietség, a megátalkodott gőg ellen.

Az izsópot a középkorban az állhatatosság, a hűség jelképeként tartották számon. Általános fertőtlenítő, emésztéskönynyítő, köhögéscsillapító hatása miatt azonban a megtisztítás növénye is – az ókortól fogva. „Tisztíts meg izsóppal, és tiszta leszek.” – Természetesen nem az izsópot, ez a kissé kámforos, fűszeres illatú, enyhén kesernyész ízű fűszernövény itt a főszereplő, hanem az, akihez a zsoldáros bizó lélekkel folyamodik. Ha az izsópot hófehérre mossa a testet, Isten könyörülete és szeretete átlátszóvá tisztítja a lelket. A megtisztulásnak pedig két emberi feltétele van: egyfelől a gyarlóság be- és elismerése, másfelől a megtisztulás őszinte vágya. Rendezni végre „közös dolgainkat”...

J. T.

Halottak napjára készülve

Most halottainkat keressük: temetőben, régi vagy friss sírhantok mellett. Kitaposott utak. Élők által kitaposott, holtak nyughelyéhez elvezető utak. Virágok és gyertyalángok, amelyek a személyes örökéletbe vetett hitünk gyönyörűségét emelik ki és világítják meg: azt, hogy a Teremtő és Gondviselő Istenben mindörökké élni fogunk, mert a testi halál, a testi elmúlás nem pontot jelent, hanem kettőspontot: azután következik az újszövetségi, evangéliumi ígélet beteljesülése: „Én élek, és ti is élni fogtok.” „Akár élünk, akár halunk, az Övéi vagyunk.”

Most bennünk, élőkben élnek tovább azok, akik elmentek. Mindazok, akik úgy mentek el, hogy ugyanakkor velünk maradtak, és akik úgy maradtak és maradnak velünk, hogy belőlünk, élőkbelől magukkal vittek egy emberemlékezetnyi részt az Örökkévalóság hazájába.

Most kérünk és adatik, keresünk és találunk, zörgetünk és megnyitják nekünk.

Gyűjtünk gyertyát, hogy égjen, a lángja a szívünkig érjen.

Pálffy Tamás-Szabolcs és Pálffy Anna-Mária

Emlékezzünk...

a magyar forradalom erdélyi unitárius áldozataira, letartóztatásuk körülményeire

A „bresciai hiéna” az 1848–49-es magyar szabadságharc leverése után augusztus 18-án levelet intézett Joseph Radetzky tábornagnak, amelyben egyebek mellett a következő sorokat írta: „...egész Európának példát fogok mutatni, hogyan kell bánni a lázadókkal, és hogyan kell a rendet, nyugalmat és békességet egy évszázadra biztosítani. A magyarok háromszáz év óta mindig lázadók, csaknem valamennyi Habsburg király idején törtek ki forradalmak. Én vagyok az az ember, aki rendet fog teremteni. Nyugodt lelkiismerettel lövök agyon százakat is, mert szilárd meggyőződésem, hogy ez az egyetlen mód intő példát szolgáltatni minden jövőbeni forradalomnak.”

Julius Haynau megértette, hogy a magyar nép nem tűri szót nélkül az idegen igát. A 19. században a „kétfejű sas” ellen harcolt a magyarság, a 20. század derekán a vörös csillagra került a sor. Hiába végeztetett ki százakat a hírhedt hadvezér – a forradalmi „lángot” nem tudta kitorölni a magyar nép tudatából.

Az 1917-es év fordulópontot jelentett az öreg kontinens életében. Az Orosz Birodalomban erőszakos hatalomátvételre került sor, amikor a bolsevikok Lenin irányításával félreállították az Ideiglenes Kormány képviselőit. A világ akkor még nem

mal, de reménykedve követte figyelemmel a magyarországi eseményeket.

De kiket és milyen ürüggyel tartóztattak le Erdélyben '56 kapcsán?

A magyarországi forradalom napjaiban Romániában a kollektívizálás még nem fejeződött be, ugyanakkor a hatalom folytatta küzdelmét a partizánmozgalmakkal, azokkal, akik a hegyekben próbáltak ellenállni a kommunista rendszernek. A román hatalom képviselői tökéletesen kihasználták a szomszédos államban kirobbant forradalmat, hogy a rendszert még kegyetlenebbül ráerőszakolják a társadalomra. Újabb tisztogatási hullám következett, amikor koholt vádak alapján, kirakatperek révén számos értelmiségit – nemzetiségtől függetlenül – őrizetbe vettek, törvényszék elé állítottak, majd börtönbe vetettek. E félelmet keltő politikai játék kétségkívül „sikeres” volt, hiszen a társadalomba beültette és tartósította a félelem érzését. Senki sem érezhette biztonságban magát és családját. Ugyanakkor a sorozatos zaklatások révén az államhatalom megfosztotta a népet vezetőitől, elnémítva így a társadalom hangját.

Az egyeduralmát megszilárdítani akaró államhatalom szervei unitárius közösségünket sem kímélték. Teológiai tanárainkat, lelkészeinket, teológiai hallgatóinkat is letartóztatták, majd többévi börtönbüntetést róttak ki rájuk. A kommunista vezetés cselekedetei kitoröhlhetetlen nyomokat hagytak az éliteltek és családtagjaik életében. Ötven év távlatából sem tudunk megfedkezni ezekről a személyes drámákról, szemet hunyni az igazságtalanság fölé.

A kommunista tisztogatási hullám következtében börtönbe került dr. Erdő János, dr. Simén Dániel, dr. Lőrinczi Mihály teológiai tanárok; Rázmány Mór, Gellérd Imre, Kelemen Imre, Nyitrai Mózes, Deák Berta, Végh Mihály, Pállfy Albert, Szabó Dezső, Székely László, Bálint Ferenc, Benedek Ágoston lelkészek, továbbá Léta Áron, Sándor Balázs, Nyitrai Levente, Kelemen Csongor teológiai hallgatók.

Erdélyben a tisztogatási hullám központilag előre meghatározott rendszer alapján következett be. A korabeli értelmiségi társadalom tagjait kirakatperek révén ítélték el. A per kezdetén a hatóságoknak kész „ítéletük” volt arra nézve, ki hány évet fog kapni „bűne” miatt. A perek különböző neveket viseltek, és nyomukban több tíz ember került börtönbe. Ilyen kirakatper volt a „bolyais per”, a „Bethánisták pere”, a Kacsó Tibor-féle „államellenes összeesküvés”, a Kis-Küküllő menti szervezkedés, a „képzőművészetisek pere”, a „Szoboszlay-per”, az EMISZ-per (Erdélyi Magyar Ifjak Szövetsége) stb.

Unitárius vonatkozásban az EMISZ-per a leginkább figyelemre méltó, hisz a koholt vádak nyomán komoly tisztogatást hajtottak végre a lelkészek és teológus-növendékek körében. Az EMISZ-perre 1959. március 9-e és 19-e között került sor Marosvásárhelyen, a döntést a kolozsvári katonai törvényszék hozta. Az ítélet kihirdetése után fellebbezést lehetett benyújtani, de a döntést a bíróság nem változtatta meg.

De mi is volt az EMISZ? Brassóban jött létre, és kiterjedt a Barcaságra, Háromszékre, Csíkra, Udvarhelyszékre, Medgyesre, Segesvárra, Kolozsvárra. A szervezet alapító tagjai elsősorban

folytatás a 4. oldalon

Korodi Alpár

A forradalom mellé állt honvédek Kossuth-címeres páncéloson.
Forrás: Állambiztonsági Történeli Levéltár, Budapest, ÁBTL 4.3. GG 19.

sejtette, hogy az új ideológiát képviselő hatalom milyen hatással lesz a 20. század történetére.

A szovjet hadsereg világháborús sikerei és a győztes nagyhatalmak tartózkodó politikája kiszolgáltató helyzetbe hozta Közép- és Kelet-Európa államait a „felszabadító” had előtt. Az orosz katonaság árnyékában következett be a kommunista hatalomátvétel a fent nevezett térségben, amelyet a szovjet ideológiának gyakorlatba ültetése követett. A szabadságot korlátozó intézkedések számos országban ellenállást váltottak ki. Magyarország sem volt kivétel, a magyar nép pedig 1956-ban ismét a forradalmat választotta. Az október-végi, november-eleji események óriási nemzetközi visszhangot vertek. Erdélyben a kisebbségben élő magyarság nagy érdeklődéssel, aggodalom-

Emlékezünk...

folytatás a 3. oldalról

brassói középiskolás diákok voltak. A mozgalom elnöke Orbán László, társelnökei Vinczi János és Sándor Balázs, titkára Lay Imre, jegyzője Mátyás Ernő, pénztárosa Lay György volt. Abban bíztak, hogy a magyarországi forradalom következtében az országban tömegmozgalmak ébrednek és kapnak lángra, így ők készen akartak lenni – és szervezkedni kezdtek. Céljaik között szerepelt az anyaországgal való szoros kapcsolat ápolása, a határok eltörlése, az, hogy az erdélyi magyarság legyen sorsának irányítója. Munkájuk eredményeképpen újból nemzeti viseletben konfirmáltak a fiatalok, felléptek a vegyesházasságok megkötése ellen, hirdették a nemzeti öntudat fontosságát, színjátszó csoportokat is létrehozottak. A tagok esküt tettek, amelynek szövege a következő volt: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek Magyarországnak felvirágzásában.”

Orbán László egy zöld füzetbe bejegyezte a tagok névsorát. Később e füzet alapján ítélték el számos erdélyi magyar fiataalt. Az államhatalom képviselői olyan személyeket is kapcsolatba hoztak az EMISZ-szel, akiknek semmi közük nem volt a szervezethez. Az EMISZ-nek „himnusza” és alapszabályzata volt, és a hatalom által tiltott – egyházi és nemzeti – ünnepek megtartását is felvállalták. Ennek értelmében került sor a március 15-i ünnepségre 1957-ben Fehéregyházán a nemzeti szimbólumnál, a turulmadaras emlékműnél. Itt párhuzamot vontak az 1848-as és 1956-os forradalmak között, ezek eszmei örökségét hangsúlyozták, Petőfi-verseket szavaltak. Az ünnepély nem tartott másfél óránál tovább, de a megmozdulás elegendő oknak számított a tárgyaláson, hogy államellenes összeesküvéssel vádolják a résztvevőket.

A szervezet rendszerint terem-gonddal küzdött (nem volt helyiségük, ahol gyűléseiket megtarthatták volna), ezért a brassói katolikus és unitárius lelkészeknek levelet küldtek, azal a kéréssel, hogy termet bocsássanak rendelkezésükre, ahol időnként találkozhatnak és beszélgethetnek. A levelet bonyolult módon jutatták el a lelkészekhez, ugyanis a levél írója, Orbán László Lay Imrét bízta meg azok kézbesítésével, aki viszont odaadta barátnőjének, Bajzát Máriának. Ő továbbította a lelkészeknek, akik provokációnak tekintették az esetet (abban az időben ez nem is volt ritka!), és a leveleket eljuttatták a Securitaténak. A hatalom hamar „a dolgok végére járt”, mégsem tartóztatta le a tagokat, megvárta azt a pillanatot, amikor

nagykorúakká váltak, így felnőttekként állíthatták őket bíróság elé, illetve okot „kovácsolhattak” olyan emberek ellen, akik nem is voltak tagjai az EMISZ-nek, de esetleges kapcsolatba léptek valamelyik alapító személlyel.

Orbán a már említett zöld füzetben kívül rendszeresen másodpéldányt készített az általa folytatott levelezésről, ez később, letartóztatását követően csak segítette a hatalom képviselőit, hogy minél többeket bevonhassanak az „EMISZ-perbe” – vádlottakként.

Unitárius érdekeltség szempontjából érdekes Sándor Balázs letartóztatásának története. Az EMISZ egyik alapító tagjaként szerepel. A püspökség Brassóba nevezte ki Kővári Jakab lelkész helyettesítésére, aki betegsége folytán kórházi kezelésre szorult, így nem tudta ellátni papi teendőit. Ott ismerkedett meg Orbánnal, és lett az EMISZ alapító tagja. Egy hónapi szolgálat után Sándor Balázs visszatért Kolozsvárra teológiai tanulmányainak folytatására azzal a megbízatással, hogy ismeresse a szervezet céljait és toborzó munkát folytasson Erdély kulturális fővárosában, vezetvén a kolozsvári szervezetet. Megegyeztek, hogy levelezés útján tartják egymással a kapcsolatot. Sándor Balázs nem tett eleget a megállapodásnak, ugyanis a magyar forradalom leverését követően értelmetlennek tartotta az itteni szervezkedést, felismerve, hogy esélytelen a küzdelmük. Ebből adódóan nem válaszolt Orbán leveleire, és nem is folytatott semmilyen tevékenységet, amely a szervezet érdekét szolgálta volna. Orbán egyik levelében arra kérte, hogy a szervezetet ismeresse meg Léta Áron és Benedek Ágoston negyedéves teológiai hallgatókkal. Ennek a kérésnek Sándor Balázs eleget is tett, a szóban forgó teológiai hallgatók viszont értelmetlennek tartották a szervezetet. Ettől eltekintve Orbán letartóztatását követően a levelek másolatait megtalálták, és mindkét teológust letartóztatták, elítélték, ügyet sem vetve rá, hogy gyakorlatilag semmilyen kapcsolatuk nem volt az EMISZ-szel.

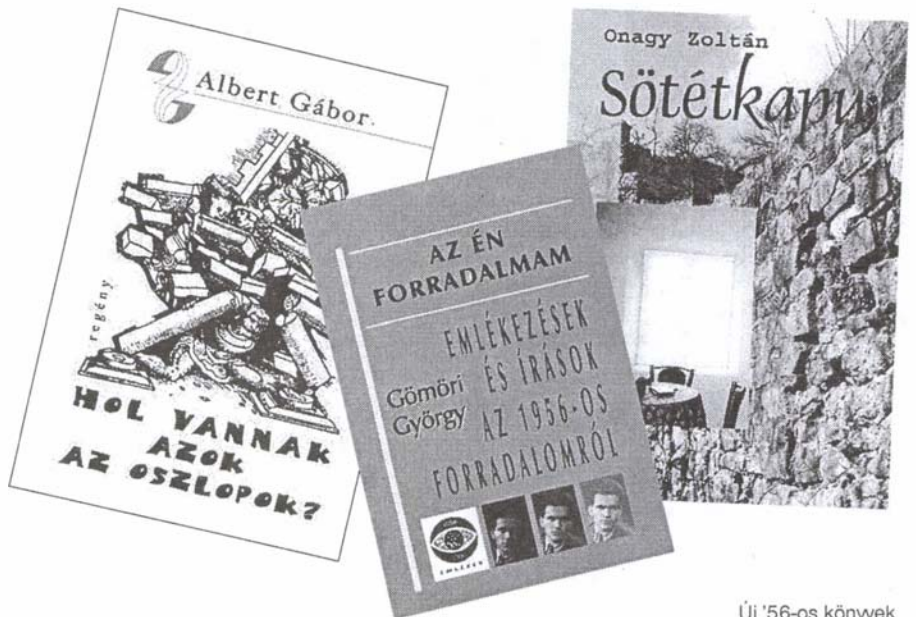
Orbán számos lelkésznel fordult meg, így kapcsolatba lépett Nyitrai Mózes homoródkarácsonyfalvi lelkésszel és feleségével, Deák Bertával. Berta szellemi gyermeküknek tekintette Orbánt, és jegyzőkönyvét, amelyben a szervezettel kapcsolatos információk szerepeltek, náruk a papilakon rejtette el. Ezt azért tette, mert a fehéregyházi ünnepélyt követően többször is behívták a Securitatéra, és így azokat szerette volna menteni, akiknek neve szerepelt a fent említett füzetben. A Nyitrai házaspárnál végzett házkutatás alkalmával a füzet előkerült, és az illető személyeket az EMISZ-per keretében több évi börtönbüntetésre ítélték (76

Mindennapi színtereink

folytatás az 1. oldalról

formák érdekében a munkát folytatni kell, s ehhez egyénenként mindenki a saját lehetőségei szerint kell hogy hozzájáruljon. Az erdélyi unitárius közösség jól körülhatárolható, s az idetartozás felelősséggel is jár.

Életünk a családi, baráti kötelékek mellett a tágabb színterek áttekintésével gazdagodik. A környezetünkben bekövetkező változások ránk is hatással vannak, ugyanakkor egy olyan rendszert alkotnak, amelyben egyéni szerepünk világosabbá válik. E rendszerben legfontosabb az utolsóként említett személyes környezet: a család, az otthon, a barátok köre. Ha itt rend van, akkor könnyebb létezni és tenni a szűkebb és tágabb társadalomban.

Új '56-os könyvek

Pesti srác a József körúton, bal oldalon a Corvin-köz bejárata, hátul szemben a Kilián laktanya romos épülete (ÁBTL 4.1. A-1265)

személyt!). A legnagyobb büntetés 25, a legkisebb pedig 3 év volt. Unitárius vonatkozásban elítélték Nyitrai Mózesné Deák Bertát, Sándor Balázst, Kelemen Imrét, Kelemen Csongort, Nyitrai Mózes, Végh Mihályt, Nyitrai Leventét. Szintén az EMISZ-perben rótták ki börtönbüntetést Léta Áronra, Benedek Ágostonra, Szabó Dezsőre.

Egy másik érdekes történet Szabó Dezső letartóztatásával kapcsolatos. Az állami hatóságok képviselői házkutatást tartottak a nagyjait egyházközségben, és letartóztatták a családfenntartó lelkészt. A házkutatás során az állambiztonságiak elkobozták a Törökországi levelek című kötetet; ez később, a törvényszéki tárgyaláson bizonyítékként szerepelt a külfölddel való kapcsolattartás vádjának alátámasztására. Természetesen Mikes Kelemen volt a „kapcsolattartó”.

A Marosvásárhelyen megtartott kirakatper vádpontjai a következők voltak: az EMISZ-szel való kapcsolattartás, szervezkedés a szocialista rendszer ellen, fel-nem-jelentés. Az elítéltek börtönbüntetésüket Szamosújváron és a Duna-deltában töltötték le, ahol festéstől faragásig, hagymaszedéstől szőlőtelepítésig és árokásásig mindenféle munkát „vállaltak”.

Alkalmam volt több, 1956-os meghurcolt személlyel beszélgetni. Visszaemlékezéseikben pozitívumokról is számot adtak.

Mivel értelmiségieket zártak össze, lehetőség nyílt arra, hogy tudásukat megosszák társaikkal, így valóságos „önképzőkörök” részeseivé váltak, és a felhalmozott információkat, tudást sikeresen használták fel szabadulásuk után.

A hatalom képviselői az EMISZ-per mellett minden alkalmat kihasználtak annak érdekében, hogy az erdélyi magyar társadalmat és különösen annak értelmiségét megfélemlítsék. A tudás, a kiejtett vagy leírt szó erejétől félve – és azt felhasználva – további tisztogatást hajtottak végre Egyházunk keretében. A hatalom túlkapasainak lett áldozata ezek miatt dr. Erdő János, dr. Lőrinczi Mihály, dr. Simén Dániel, Gellérd Imre, Bálint Ferenc, Székely László, Pállfy Albert. Simén Dániel egyetemi tanár kezdeményezésére még korábban megjelent egy Imák, ágendák, prédikációk című füzet, amelyet légációs forrásanyagként terjesztettek a teológiai hallgatók és lelkészek körében. Pethő István magyarországi püspökhelyettes 1958-ban erdélyi látogatása alkalmával elolvasta a füzetet és egy példányt magával vitt, hogy lelkésztársaival ismertesse annak tartalmát. A határon azonban a román határőrök elkobozták tőle. Az efféle elkobzott írásos anyagok elemzését a hatalom által külön célra létrehozott bizottság végezte. A bizottság az Imák, ágendák, prédikációkat is szocialistaellenesnek nyilvánította, s ennek nyomán került börtönbe a beszédgyűjtemény kezdeményezője, valamint Bálint Ferenc magyarországi és Székely László verespataki lelkész.

Az ötvenes évek végén elítélt lelkészeink az amnesztiának köszönhetően 1963–64-ben szabadultak. Egyházépítő tevékenységüket szabadulásuk után folytatták.

A magyar forradalmat ürügyként használta fel a kommunista rendszer, hogy teljesen megtörje a társadalom ellenállását, belenevelte így a félelemérzetet az emberekbe. Senki nem tudhatta, hogy az általa kiejtett szó szocialistaellenes-e vagy sem. A házkutatások, zaklatások, a „fekete autó” elkerüléséért a társadalom megtanult mélyen hallgatni, de elsajátította a sanda figyelmet és a besúgást is. Unitárius teológiai tanáraink, lelkészeink, teológusaink egy kegyetlen korszak áldozatává váltak, ugyanakkor az erdélyi magyar társadalom rendszerellenes helytállóinak képviselőit is tisztelhetjük bennük, akik, bár megviselték őket a börtönben eltöltött esztendőket, példaképpül szolgáltak és szolgálnak mindazok számára, akik ismerik tetteiket, cselekedeteiket. Hiszen emberek maradtak egy embertelen világban. Tompát idézve: „A boldogsághoz nem elég a jelen, a múlton keresztül vezet az, s az emlékezeten.”

Kortárs csoda: történések a Nyikó mentén

Nem jártam a Nyikó mentén azelőtt, sem akkor, közvetlenül a katasztrófa után. Csak egy évvel később, az idén, szeptember 30-án, amikor alkalmam volt részt venni az „évfordulós beszámoló” és a kiskadácsi új imaház felavatásán.

Miután Héjjasfalvánál gépkocsink elhagyja a főutat és áthalad Székelykeresztúron, nem kell többé radarkészülékkel tartani, a „székely aszfalt” megteszi maga a sebességkorlátozást. Ennek megvan az az előnye, hogy az először ide látogató kíváncsi utas alaposabban szemügyre veheti a felszálló kőből kibontakozó őszi tájat és az egymás után következő falvak képét. Rugonfalva, Siménfalva, Kiskadács, Nagykadács, Kobátfalva táblái kétnyelvű felirattal jelzik, hogy megérkeztünk a Nyikómentére.

Első állomásunk Kobátfalva, ahol Szabó László lelkész, a kobátfalvi központú Árvízi Segélyező Bizottság tagja már megkezdte az újjáépítési eredmények helyszíni bemutatását. A falu központjában a súlyosan megrongálódott óvoda épülete belül már rendben van, és három tantermében ideiglenes otthont ad az iskola összesen ötvenhat, V–VIII. osztályos tanulójának. Az épület tetőzete új, külső falai ugyanakkor pirosban várják az új vakolatot. Mellette folyamatban van az iskola épületének felújítása. A terv szerint tetőtér-beépítésre is sor kerül, és mellette új, modern tornaterem épül, amelyet összekötnek az iskola épületével. Az I–IV. osztály harminchat tanulója ideiglenesen a kultúrotthonban tanul, és ugyancsak ott húzódott meg az óvoda huszonhat gyermekkel.

Ezután Bartha Alpár fiatalfalvi lelkész vezetésével megtekintünk néhány újonnan épült házat és új házrészletet, amelyeket részben az adományokból, részben a károsultak öneréből építettek újjá. Az épületek egy része már lakható, másokon még dolgoz-

folytatás a 6. oldalon
Asztalos Klára

Kortárs csoda...

folytatás az 5. oldalról

nak. A Lőrincz, Siklódi, Kibédi, Sófalvi, Mircse családok és Farkas Rozália új otthonai az emberi összefogás és segítőkészség kézzelfogható bizonyítékai. A háziak készségesen megmutatják megújult otthonukat, meg is kínálnak süteménnyel. Előjönnek

a gyerekek is, a püspök kézfogással, jószóval köszönti a család tagjait, a gyerekeknek simogatás is jut a kobakjukra.

Az utcán haladva figyelem a helyet, ahol az egykor elszabadult gyilkos ár levonult. Az emberi mulasztások tragikus következményeinek helyrehozatalára megkezdődött a Nyikó medrének szabályozása, a partokat megerősítő új támfal építése. Helyenként még látni lehet teljesen elrongálódott, lakatlan vályogházakat, a régi népi építészet jegyeivel, leszakadt tornácot, hiányzó falakat, kerítések, amelyek mind a múlt sebeitől árulkodnak, és mellettük, íme, új házak jelennek meg. Mikor ezt a képet látom, az jut eszembe, amikor a szobanövényem, túl nagyra nőtt fikuszom ágait alaposan megnyesegtettem és ezzel bizony fiatalabb ágak is áldozatul estek. Szomorú látvány volt a megkopasztott növény. Azután sokáig várok, amíg megjelentek az első új hajtások. Az élet nem állt meg, a régi törzsből új élet fakadt. Most is ez az érzés kerített hatalmába: a közösségben ott az életerő a megújuláshoz, az élet folytatásához, minden jel erre mutat.

Kobátfalváról Kiskadácsba mentünk át, ahol az új imaházban hálaadó és felavató istentiszteleten vettünk részt. Kiskadácsnak évtizedek óta nincs temploma, hiszen a régi épület teljesen tönkrement, olyannyira, hogy le kellett bontani. Az imaházként használt épület a tavalyi árvíz nyomán vált használhatatlanná. Sokan nem is hitték, hogy lesz még valaha imádkozó helyük. És íme, a 93 éves Márton Juliánna néni által adományozott telken rekordidő (kevesebb, mint két hónap) alatt felépült – elsősorban a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet támogatásának, az Uni-

cons építkezési cég igyekezetének és Szombatfalvi József esperes kitartó utánajárásának köszönhetően – a fehérre meszelt új, egyszerű épület, az imádság háza. Az előtte álló kis harangláb megkonduló harangja hívja hálaadásra és lelki töltekezésre az arra szomjúhozókat. A felavató ünnepen a kis imaterem megtelt meghívottakkal, segítőkkel, a faluért tevő környékeliekkel. Kihangosítók segítségével azok is részesültek az istentiszteletben, akiknek csak az imaház mellett elhelyezett padokon jutott hely az őszi napsütésben. Az ünnepi istentiszteleten dr. Szabó Árpád püspök végezte a szószéki szolgálatot. Imája hálaadás volt Isten iránt az új hajlékért és a gondviselésért. A textus a 127. zsoltár 1. verse volt: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradoznak az építők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak az őrk.” Arra figyelmeztetnek e sorok – mondta a püspök –, hogy az ember nem tehet olyat, ami ne talákozna Isten akaratával. Isten nélkül minden törekvés hiábavaló. Itt, a szöke Nyikó mentén bebizonyosodott: Isten megszentelte az ember újjáépítő munkáját. Az ember segített embertársának és Istenének otthont építeni, és mindez találkozott Isten akaratával. Az új hajlék megáldásakor azt mondta: legyen ez a ház aranyhíd Isten felé – és az emberi összefogás csodája.

Szombatfalvi József esperes a Nyikómenti életmentő csodáról beszélt. Arról, hogy a gondviselés megérintette a távolban élőket, és segítőtket küldött. A csoda maga a szeretet, amely testvérekké formálja az embereket, a szeretet lánc elindul, és egyszer visszakerül hozzánk, amikor szükségben vagyunk.

Vida Rozália kadácsi lelkész úrvacsorára-előkészítő ágendájában a Lukács-evangélium 17,20–21. verseivel arra hívta fel figyelmünket, hogy Isten országa miközöttünk van, ismerjük fel értékeinket, amelyek a nehézségekben testi-lelki fájdalomainkon átsegítettek, és adjunk hálát érte Istennek.

Üdvözetek, beszámolók, köszöntések következtek a meghívottak részéről, akik részt vettek az árvízkarok enyhítésében és az újjáépítés folyamatában.

Szombatfalvi József esperes, a Segélyező Bizottság elnöke köszöntötte a vendégeket, akiknek kulcsszerepük volt az imaház rekordidő alatti felépülésében és berendezésében. Közben a vetítovászonon megjelentek az építkezés mozzanatait bemutató képek.

Nagy Ákos, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet főmunkatársa szavaiból megtudtuk, hogy a segélyszervezet, az Illyés Közalapítvány és a Kossuth Rádió sikeres összefogásával, hét millió forintos adományuknak köszönhetően épülhetett fel az imaház. Arra kérte a helybelieket, hálájukat azzal fejezzék ki, hogy szükség esetén ők is segítenek másokon.

Szabó László ODFIE-elnök a segélyező bizottság tevékeny tagjaként azt hangsúlyozta, hogy ma az isteni gondviselést ünnepeljük. Beszélt a bizottság tizenhárom hónapnyi

tevékenységéről és a további újjáépítési munkatervekről, az önzetlen segítségről, amely mindenhonnan érkezett, a szervező munkáról, az együttműködésről a különböző szervezetekkel, a tájékoztatásról, az átláthatóság biztosításáról.

Dr. Gellérd Judit lelkész, az egyesült államokbeli Unitárius-Univerzalista Testvéregyházközségi Tanács tiszteletbeli elnöke – maga is a Nyikómente szülötte – a csodáról beszélt, amely arra készítette amerikai hittestvéreinket, hogy szeretetük és együttérzésük megnyilvánulásaként valósággal ontsák a segélyeket, mert felismerték: mi vagyunk az áldás számukra, mi segítünk nekik, hogy levetkőzzék individualizmusukat, és értékeljék a mi közösségi szellemünket.

Elekes Botond, a Magyarországi Unitárius Egyház főgondnoka megköszönte a Segélyező Bizottság munkáját, azt a csodát, hogy a nagy próbatételre adott válasz igazolta: a közösségi érték az egyén fölött áll. Az imaház felépítése azt bizonyítja, hogy a közösség bíz a jövőjében.

András Gyula Siménfalva alpolgármestereként Reményik Sándor Templom és iskola című verséből idézett, és meggyőződését fejezte ki, hogy az árvízi pusztítás nyilvánvalóvá tette az imaház szükségességét, és hogy összefogással nemes célok lehet megvalósítani.

Tóth János a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Dél-Dunántúli Régiójának munkatársaként és a Magyar Cserkészszövetség képviselőjeként hálát adott Istennek az összefogásért és a helyreállítás sikeréért. Mint a fogaskerék fogai úgy kapcsolódtak

tetten érthetjük, hogyan működik a hit, hogyan lesz megtartó erő a remény, és hogyan teszi életünket gazdaggá a szeretet. Köszönjük meg Istennek, mert Ő művelte ezt velünk! Ezt az üzenetet vigyük magunkkal!

Áldáskéréssel és nemzeti imánk eléneklésével ért véget az ünnepi rendezvény.

Végül a közeledő oldott hangulatában folytatódtak a beszélgetések, barátok, ismerősök váltottak szót, erősítve személyes és közösségi kapcsolataikat.

Aki részt vett ezen a derűs, őszi napon a nagy árvíz évfordulós rendezvényén és a kisdadácsi imaház felavatásán, azt bizonyára megérintette a Nyikómenti csoda, és lelkében magával vitte annak élményét, amely olyan, mint a szeretet: minél többfele oszlik, annál több lesz belőle. Adja Isten, hogy úgy legyen.

össze a távolról jött fiatalok a helybeli idősebbekkel, amikor együtt dolgoztak a gát építésénél, és kölcsönösen tanulhattak egymástól.

Vaszi János a kadácsi egyházközség pénztárosaként megköszönte az árvíz utáni adományokat minden adakozónak.

Lelki élményként a köszöntő beszédek között meghallgattuk három helyi fiatal lány szavatait: Vörösmarty Mihály Szózat, Eröss Alfréd Istené a szállás és Berde Mária Add meg, Uram című verseit.

Szabó László felhívta a hallgatóság figyelmét egy nemrég megjelent könyvre, Fábíán Kornélia Tenger minden című kötetére [ismertetését lásd előző lapszámunkban]. A könyv az érintettek hiteles vallomásait tartalmazza arról, mit jelent továbblépni a veszteségeken, elfogadni az önzetlen segítséget, megélni az árvíz utáni csodát. A kiadvány a kobátfalvi központú Árvízi Segélyező Bizottság és a Gyulafehérvári Főegyházmegyei Caritas közös kiadásában jelent meg, ami a segélyezés és az újjáépítés egészét átható felekezeti együttműködés ékes bizonyítéka.

Záró gondolataiban dr. Szabó Árpád püspök Pál apostol szeretethimnuszából idézett, kiemelve: ma csodáról beszéltünk,

Ünneplő bencédiek

Rendhagyó őszen járunk. Mikor azt hittük, hogy az elmúlás szomorúsága köszönt be életünkbe, nyárt idéző meleg napokat élünk át. Nem tudjuk, meddig tart az (önmagát is becsapó?) időjárás, de számunkra mindenképp reménységet jelent.

De nem csak az időjárás volt rendhagyó a Nyikómentén. Amikor oly sokszor megtapasztalták az itt élők az utóbbi években Nyíró József szavait, hogy „vérünkben lüktet a pusztulás tánc”, most a jövő virága, reménysége nyiladozik itt sokak szívében. Hisz növekedett, gazdagodott egyházunk egy új egyházközséggel. Szeptember 1-jétől önálló gyülekezetként működik a Bencédi Unitárius Egyházközség.

És ahhoz, hogy ez megvalósuljon, sokan nagy erőfeszítéseket tettek, adakoztak, közmunkáztak, reménykedtek, hittek. Köszönet a lelkesedésért, az elszántságért, hogy mertek álmodni, és hinni!

Szeptember 24-én falutáblát avattunk, amelynek faragott oszlopaira vargyasi faragóművészek vésték az évszázados motívumokat. A falutábla felavatáskor a fiatalokkal és gyerekekkel ünnepi műsort mutattunk be a falu határában. Elhangzott a magyar irodalom nagy költőinek né-

hány verse a szülőföldről, a szabadságról, ezeket énekek zárták. Ünnepi istentisztelet következett, és a száztizenöt egyházfenntartót számláló egyházközségben az őszi hálaadás napján százhatvanhárman vettünk úrvacsorát. Tamási Áron szavai

sokak számára élő valóság: „van nekem egy falum, melyet szülőmnek érzek...” Egy falu, amely gyermekévé fogadott, kenyeret adott kezembe, felnevelt, de mindig visszafogadott. Így ünnepeltünk mi is e falu visszafogadott gyermekeivel...

Isten áldása kísérije e gyülekezet életét, és adjon minél több ehhez hasonló születést, növekedést Egyházunk életében!

Makkai-Ilkei Ildikó

A Várfalvi Unitárius Egyházközség szeptember 17-én tartotta 2006. július 1-jétől nyugalomba vonult lelkésze, Nagy Ödön búcsúzó ünnepélyét. A szószéki szolgálatot az ünneplést végezte. Egyetemes egyházunk részéről dr. Szabó Árpád püspök köszönettel értékelt a csegezi, majd 34 éven át a várfalvi egyházközségben végzett lelkészi munkát.

A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Kara szeptember 25-én nyitotta meg kapuit az új tanévre érkezők előtt. Az I. évfolyamra a szeptember elején tartott felvételi vizsga eredményeként csak egyetlen hallgató iratkozott be: Vass Károly Sepsiszentgyörgyről; a teológiai felvételi vizsga iránt idén más nem érdeklődött.

Szeptember 29-én volt az Egyházi Képviselő Tanács III. negyedévi rendes ülése. Főbb témák: a teológiai tanárok által a teológiai felvételi vizsga teljes megújítására benyújtott javaslat, felkérés az V-VI. osztályok vallástankönyvének megírására, a Kedei Delinka Egészségügyi Segélyalap szabályzatának véglegesítése, a lelkész-árvák segélyalapjának és az egyház pénzügyi-gazdasági helyzetének értékelése.

A megyesi egyházközség október 1-jén búcsúzott el nyugalomba vonult lelkésztől, Kiss Károlytól. A szószéki szolgálatot maga végző lelkésznek dr. Szabó Árpád püspök tolmácsolta az egyetemes egyház köszönetét 34 éven át végzett lelkészi munkájáért.

A III. évnegyedi lelkészi értekezleteket október elején szervezték meg: 2-án Torockón a Kolozs-Tordai Egyházkör, 3-án Székelykeresztúron a város nevét viselő egyházkör, 4-én Datkon a Háromszék-Felsőfehéri Egyházkör, 5-én Dicsőszentmártonban a Küküllői Egyházkör, 6-án Bordonson a Marosi Egyházkör és 12-én Oklándon a Székelyudvarhelyi Egyházkör lelkészei számára. Az értekezleteken a tárgyalás alapját a lelkészi ügyvitel egyes vonatkozásai képezték, a lelkészi jelentés és a jegyzőkönyv írására vonatkozóan.

Simén Domokos ny. lelkészt október 8-án tragikus hirtelenséggel, templomba menet érte a halál. Temetése október 10-én volt Marosvásárhelyen. A szertartást Nagy László esperes-lelkész végezte. Egyházunk nevében dr. Szabó Árpád püspök köszönte meg 49 éves hűséges szolgálatát. A volt évfolyamtársak részéről Török Áron ny. lelkész, volt egyházközsége, a csíkszeredai gyülekezet nevében Krizbai Béla lelkész búcsúzott tőle, szülőfaluja, Homoróadlmás és az ULOSZ búcsúját Csete Árpád lelkész tolmácsolta. A sírnál Kedei Mózes székelyudvarhelyi esperes-lelkész és Kecskés Csaba helybeli lelkész szolgált. Simén Domokos (1928) a Székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumban érettségizett, majd a kolozsvári Unitárius Teológiai Karon szerzett lelkészi oklevelet. Szolgálati helyei: Küküllőszéplak-Vámosudvarhely, Székelykál, Ádámos, Csíkszereda. Ez utóbbi egyházközség újrászervezője és a csíki-gyergyói szörványgondozás elindítója volt. Emléke legyen áldott!

3. sz. JEGYZŐKÖNYV

az Egyházi Képviselő Tanács 2006. július 14-én tartott II. évnegyedi üléséről

Jelen vannak:

Hivatalból: dr. Szabó Árpád, dr. Máthé Dénes, Kolombán Gábor, dr. Rezi Elek, Szabó László, Farkas Dénes, Nagy László, Nagy Endre, Szombatfalvi József id., Kedei Mózes, Pap Mária, Kovács Sándor, Popa Márta, Varró Margit, Szén Sándor, Asztalos Klára, Sándor Krisztina, András Benedek, Osváth Ilona, Kun Csaba, Székely Botond.

Választott tagok: Bálint B. Ferenc, Székely Kinga-Réka, Balázs Sándor, Csete Árpád, Csáka József, Erdő László, Orbán Pál, Péterffy Miklós, László János, Farkas Emőd.

Igazoltan hiányzik: Bartha Alpár, Kovács István (S), Csete Árpád, Gazdag Géza, Czimbalmos Kozma Csaba.

A gyűlésről alkalmoszerűen igazoltan eltávoztak: dr. Máthé Dénes, dr. Rezi Elek, Kovács Sándor, akik a Protestáns Teológiai Intézetben [PTI] tartott közös tanári és szenátusi ülésen vettek részt.

Igazolatlanul hiányzik: Andorkó Ferenc.

Előadótanácsosok: Gyerő Dávid, Vörös Alpár, Dác Tibor.

Főszámvevő: Kerekes Annamária.

50. Az ifjúsági induló elnevelése és Balázs Sándor imája után Kolombán Gábor főgondnok-elnök üdvözlöi a megjelenteket, megállapítja a gyűlés szabályszerű összehívását az 559/2006. sz. meghívóval, a határozatképességét, és megnyitja az ülést. Kéri a tárgysorozat elfogadását, az esetleges módosító javaslatokkal.

Az elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Popa Márta, Székely Botond és Nagy László tagokat. A jegyzőkönyv vezetésére András Benedeket kéri fel.

Az Egyházi Képviselő Tanács [a továbbiakban EKT] a megnyitót tudomásul vette, a tárgysorozatot és a jegyzőkönyv hitelesítésére, valamint vezetésére tett javaslatot elfogadta.

51. Jelentés az Egyházi Főhatóság általános munkájáról: az elintézt ügyekről, az egyházi közigazgatásról és egyházképviseltről.

Az EKT mellett jóváhagyólag tudomásul vette az Egyházi Főhatóság általános munkájáról, az elintézt ügyekről és az egyházképviseltről előterjesztett jelentést.

52. A Misszió Bizottság július 13-i ülésének jegyzőkönyve.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a Misszió Bizottság f. év július 13-i ülésén felvett jegyzőkönyvet.

53. Kimutatás az el nem intézt képviselő tanácsi határozatokról.

Az EKT tudomásul vette az el nem intézt képviselő tanácsi határozatokról szóló kimutatást.

54. A PTI Unitárius Kara tevékenységéhez kapcsolódó ügyek.

Az EKT az előterjesztés kapcsán az alábbi határozatokat hozta:

Az EKT tudomásul vette a II. félévi vizsgaeredményeket.

Az EKT tudomásul vette a húsvéti és pünkösdi legációk szolgálatokról szóló jelentést.

Az EKT tudomásul vette a szakvizsgáról előterjesztett jelentést azzal a megjegyzéssel, hogy javasolja a teológiai tanároknak jelentéseikben a magyarosabb nyelvhasználatot.

55. A lelkésztovábbképzéshez kapcsolódó ügyek.

Az EKT a lelkésztovábbképzés kapcsán az alábbi határozatokat hozta:

Az EKT tudomásul vette a lelkészsképesítő vizsgáról előterjesztett jelentést, amelyen Hegedűs Tivadar és Lakatos Sándor gyakorló segédlelkész lelkészi oklevelet szerzett.

Az EKT jóváhagyta az angliai teológiai ösztöndíj felhasználásáról előterjesztett elvi elképzelést, és megbízta a Lelkészsképesítő Bizottságot a terv szövegszerű megfogalmazása után annak az angliai illetékesekkel való véglegesítésére.

56. Az énekvezér-képzéshez kapcsolódó ügyek.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette az énekvezér-képzéssel kapcsolatos előterjesztést, amely szerint Varga Timea, a marosvásárhelyi Református Kántortanítóképző Intézet végzős hallgatója unitárius énekvezéri oklevelet szerzett.

57. A Nyugdíjintézet vezető tanácsának jegyzőkönyve.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a Nyugdíjintézet vezető tanácsának július 13-i ülésén felvett jegyzőkönyvet.

58. Beszélgetés dr. Gyarmathy Györggyel, a lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthon működtető Jakab Lajos Alapítvány kuratóriumának alelnökével.

Az EKT tudomásul vette a dr. Gyarmathy György által előterjesztett ismertetőt a lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthon alapításáról, működtetéséről, bővítéséről és jövőjéről.

59. A II. évnegyedi lelkészi értekezletek.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a II. évnegyedi lelkészi értekezleteken felvett jegyzőkönyveket.

60. Beszámoló az egyházköri közgyűlésekről.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette dr. Szabó Árpád püspök beszámolóját az egyházköri közgyűlésekről.

Az EKT ennek kapcsán bizottságot hozott létre az egyházi ügyvitel hatékonyságának vizsgálatára és javítására, amelynek tagjai Kolombán Gábor, Csáka József, Farkas Emőd, Szabó László és Gyerő Dávid.

Ugyanakkor az EKT dr. Szabó Árpád püspök javaslatára elhatározta, hogy a novemberi lelkészi értekezlet tárgysorozatára felveszi a lelkészi jelentés és a jegyzőkönyv megírásának tudnivalóit is.

61. Előterjesztés tiszteletbeli címek adományozására.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a tiszteletbeli címek adományozásáról szóló előterjesztést. Eszerint az EKT javasolja a Főtanácsnak az alábbi tiszteletbeli címek odaítélését:

– tiszteletbeli gondnoki címre a kövendi id. Nagy Pált és Kiss Sándort, a magyarországi Kiss Jánost, a brassói Sándor Gyulát, a bözödi Somodi Bélát, a szentgericei Izlali Bálintot, a firtosváraljai Bálint Zsigmondot

– tiszteletbeli jegyzői címre a korondi Ambrus Lajost

– tiszteletbeli pénztárnoki címre az aranyosrákosi Nagy Gábort és a lupényi Pál Miklóst

– tiszteletbeli keblitanácsosi címre az aranyosrákosi Báló Domokost, Bíró Istvánt és Komjátszegi Lajost, az alsórákosi Rákosi Jánost, valamint a korondi Imre Mártont, Simó Mártont, Simó Zoltánt és Tófalvi Zoltánt.

62. Előterjesztés az egyház szociális felelősségéről szervezett tanácskozásról.

Az EKT az előterjesztés kapcsán az alábbi határozatokat hozta:

– Az EKT tudomásul vette a Czire Szabolcs teológiai adjunktus által elkészített és a teológiai tanárok által véleményezett nyilatkozatot az egyház szociális felelősségéről. Az EKT ugyanakkor kiküldte a Máthé Dénes, Szabó László, Csete Árpád, Székely Kinga és Kolombán Gábor összetételű bizottságot, hogy véleményeiket Czire Szabolccsal egyeztetve véglegesítsék a nyilatkozat szövegét.

- Az EKT határozatba foglalta az egyházi központi hivatal szociális koordinátori állásának létrehozását f. év szeptember 1-jétől, és az elnökséget megbízta az állás pályázat, ill. versenyvizsga útján való betöltésére.

63. A lelkész-árvák segélyezése.

Az EKT tudomásul vette a Nyugdíjintézet által készített kimutatást az egyházban jelenleg élő hét lelkész-árva személyéről, valamint az elnökség számítását a segélyezés elvei szerint nekik tanulmányaik idejének végéig kijáró havi 95–100 lejes segélyről.

Dr. Szabó Árpád püspök javaslatára az EKT kéri a Nyugdíjintézet vezető tanácsát, hogy hozzon határozatot a fenti segéllyel azonos összegű kiegészítés folyósításáról a lelkész-árvák megsegítésére, hároméves időtartamra.

64. Tájékoztató az ICUU nemzetközi teológiai konferenciájáról.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette az ICUU nemzetközi teológiai konferenciájáról előterjesztett beszámolót.

65. A Szejkefűrdői Unitárius Találkozó előkészítése.

A Képviselő Tanács elutasította az ULOSZ beadványát az úrvacsoraosztásra vonatkozóan, Szabó László javaslatával kiegészítve 1 ellenszavazat és 2 tartózkodás mellett.

Az EKT 1 ellen- és 2 tartózkodó szavazat mellett úgy határozott, hogy fenntartja tavalyi határozatát, és a Szejkefűrdői Unitárius Találkozó keretében nem szervez úrvacsoraosztást, ugyanakkor azonban a jövőre való mérlegelés céljával felméri a jelenlevők véleményét e kérdésről.

Az EKT ugyanakkor üdvözölte a találkozó menetét és programját színesebbé tevő javaslatokat, és javasolta azoknak az ötletgazdák általi megszervezését.

66. Jelentés a vallásérkölcsei nevelés [VEN] terén elnökieleg elintézt fontosabb tevékenységekről.

Az EKT tudomásul veszi a VEN terén történt fontosabb tevékenységekről szóló jelentést.

67. A VEN-bizottság II. negyedévi, valamint rendkívüli üléseinek jegyzőkönyve.

Az EKT a kiegészítésekkel egyhangúlag elfogadta a jegyzőkönyveket.

68. A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium, valamint a Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium jelentése a II. félévről.

Az EKT egyhangúlag elfogadja a kolozsvári és a székelykeresztúri iskolák jelentését az előadótanácsos által tett kiegészítésekkel.

69. Előterjesztés a Főtanács üléséről.

Az EKT jóváhagyólag tudomásul vette a Főtanács ülésének előkészítéséről szóló előterjesztést, és megbízta az elnökséget a Főtanács elé kerülő anyag – és jelentések – előzetes véleményezésére.

70. A marosvásárhelyi egyházközség kérése egy második egyházközség megalakításának jóváhagyására.

Az EKT 1 tartózkodással jóváhagyta a marosvásárhelyi egyházközség kérését egy második egyházközség megalakítására vonatkozóan.

71. A bencédi társegyházközség kérése önállósulásának jóváhagyására.

Az EKT a bencédi társegyházközség kérését önálló egyházközséggé alakulására vonatkozóan egyhangúlag jóváhagyta.

72. A brassói egyházközség kérése a négyfalusi szórvány leányegyházközséggé való átalakítására.

Az EKT a brassói egyházközség kérését a négyfalusi szórvány leányegyházközséggé való átalakítására egyhangúlag jóváhagyta.

73. A homoródjánosfalvi egyházközség kérése a Kedei Delinka Segélyalpból való részesedésre.

Az EKT a homoródjánosfalvi egyházközség kérésére úgy határozott, hogy Jobb Leventét a Kedei Delinka Segélyalpból 2000 lejes segélyben részesíti.

74. A homoródszentpéteri egyházközség kérése a Kedei Delinka Segélyalpból való részesedésre.

Az EKT a homoródszentpéteri egyházközség kérésére úgy határozott, hogy Simó Sándor lelkész családját a Kedei Delinka Segélyalpból 2000 lejes segélyben részesíti.

75. Az ULOSZ beadványa a lelkészi javadalmazási rendszerről.

Az EKT úgy határozott, hogy az ULOSZ javaslatait a lelkészi javadalmazás módosításáról megküldi az egyházközségeknek tanulmányozásra, valamint a lelkészi értekezleteken való feldolgozásra.

76. Jelentés az elnökieleg elintézt gazdasági ügyekről.

Az EKT a Turul Kft. jelentését az elnökieleg elintézt gazdasági ügyekről jóváhagyólag tudomásul vette.

77. A Pénzügyi Bizottság elnökének jelentése a 2005. évi mérleghez.

Az EKT a Pénzügyi Bizottság elnökének jelentését jóváhagyólag tudomásul vette, és az elnökséget megbízta a javasolt korrekciós intézkedések megtételére.

78. A Számvevőség jelentése a 2006. január–júniusi pénzmozgásról.

Az EKT a Számvevőség jelentését tudomásul vette. Dr. Szabó Árpád püspök javaslatára az EKT határozatában felkérte az egyházközségeket, hogy az egyetemes egyházfenntartás és az iskolaalap járulékát ütemesen fizessék be a központi pénztárba.

79. A pénzügyi ellenőr jelentése.

Az EKT a pénzügyi ellenőr jelentését tudomásul vette.

Dr. Szabó Árpád püspök javaslatára az EKT határozatot hozott arról, hogy az egyházközségeknek lehetőséget ad határidős tartozásaik rendezésére szeptember 5-ig. Az addig nem rendezett hátralék levonandó a fizetési kiegészítésből vagy az állami fizetésből.

80. Különfélék

Az EKT Szabó László közügyigazgató előterjesztésére 1 ellenszavazattal és 3 tartózkodással elhatározta, hogy a kollégiumi tetőtér déli szárnyában található diakotthon rendeltetésszerű felhasználására, valamint helyeinek betöltésére bizottságot küld ki az alábbi összetételben: dr. Szabó Árpád, Szabó László, Gyerő Dávid, Gáspár Péter, Kovács Sándor, Popa Márta.

Dr. Szabó Árpád javaslatára az EKT 1 ellenszavazattal és 3 tartózkodással határozatba foglalta, hogy a lelkészgyermeket a család anyagi helyzetétől függetlenül pozitív megkülönböztetésben részesíti, és támogatja a bentlakásba való bekerülésüket.

K. m. f..

Dr. Szabó Árpád <i>püspök</i>	Kolumbán Gábor <i>főgondnok</i>	Andrási Benedek <i>megbízott jegyző</i>
----------------------------------	------------------------------------	--

Hitelesítők:

Popa Márta	Székely Botond	Nagy László
------------	----------------	-------------

Összeállította: Dr. Rezi Elek *főjegyző*

A tökéletességről

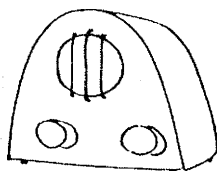
Senki sem tökéletes, még ha némelyek annak tartják is magukat.

Én büszke vagyok saját (os) tökéletlenségemre. Így van jól. Van mit csiszolnom „nyersgyémánt” állapotomon. Van mit változtatnom életfilozófiámon, felfogásomon, külsőmön, bensőmen. Van még tanulnivalóm is. Sokat kell simítanom alakomon, modoromon, stílusomon. Sok-sok átalakuláson kell még átmennem. Sok szenvedést kell még megélnem. Sok boldogságban, örömben, szárnyalásban és bukásban kell még részesülnöm. Gyakran kell még porba hullanom, megalázkodnom, szelídnek és rettenhetetlennek, gyávának és bátornak, féregnek és félisztemnek, kicsinynek és legyőzhetetlennek lennem, amíg a tökéletesség fogalmát leg-
elementárisabb szinten megértem – majd elérem.

Hálát adok a Teremtőnek, hogy nem alkotott tökéletesnek. Hogy hagyott bennem betönni való réseket, „műhibákat”, egy kis faragatlanságot, csiszolatlanságot, egyszerűen: lehetőséget adott arra, hogy elkezdett művét – vagyis magamat – én fejezhessem be. Ezzel nem azt akarom mondani vagy sugallni, hogy Isten teremtményei, s köztük elsősorban a „teremtés koronájának” tartott ember a maga módján nem remekmű, hanem azt, hogy így, tökéletlenségével, jövőbeli lehetőségeivel együtt lett „szándékosan” és szeretve megteremtve. Mert a Teremtőnk annyira szeretett bennünket, hogy ránk bízta a döntést: akarunk-e előre haladni a fejlődés, a tökéletesedés útján, akarunk-e hozzá hasonlóvá válni – vagy sem.

Így teremtve előttünk áll a lehetőségek sokasága, hogy fejlődhessünk kívül-belül, hogy egyre többet ismerhessünk meg a bennünket körülvevő csodálatos világról, hogy megismerjük a makro- és mikrokozmoszt, hogy birtokba vehessük, szeretettel meghódíthassuk és gondozhassuk az egész Univerzumot, és nem utolsósorban megismerhessük lelki világunkat, a talán mindennél fontosabbat, ahol rátalálhatunk majd a Teremtőnkre.

De addig állandó mozgásban, dinamizmusban kell lennünk. Sok harcot, küzdelmet, csatát kell megvívni, megnyernünk és elveszítenünk is. Magunknak is meg kell tanulni a teremtést! Hiszen tulajdonképpen ezért teremtődünk! Mi magunk voltunk és vagyunk a cél, az értelem. Mert ki ne tudná, hogy cél s ok nélkül semmi sem történik. Mindennek, de mindennek a végtelen nagy világban célja vagy értelme és persze oka van. És minden mindennel összefügg. A zúr-

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora

Kolozsvári Rádió, 909 m és 1593 m középhullámon, valamint a 95,6 MHz-es ultrarövid-hullámon, szerdai napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
november 1., december 6.

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió, alkalomszerűen,

zavaros Káoszról lesz a Kosmosz a maga összhangjában, a harmóniából lesz a tökéletesség. Nekünk, embereknek elsősorban arrafelé kell haladnunk.

Számos filozófus állítja, hogy a tökéletesség nem egyéb, mint nyugalom. A nyugalom pedig nem más, mint maga a halál! Ha minden egyetlen nyugalmi pontba sűrűsödne, ha az egész Univerzum egyetlen „fekete lyukba” tömörülne, ahova azután többé semmilyen anyag se ki, se be, akkor talán az egész Világegyetem halála állna

vasárnapokon, 17.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
november 19., december 24.

Tavaszi virágcsokor

unitárius gyermekműsor havonta kétszer. Szerkesztik: Kovács Mária, Rácz Norbert, Koncz László
Kolozsvári Rádió,
szombaton reggel 9.15–9.30 között
október 28., november 11., 25.

Unitárius félóra

a székelyudvarhelyi Prima Rádióban, a 87,9 MHz-en, illetve interneten a www.prima-radio.ro címen.
Szerkesztik: Csáki Levente, Gál Zoltán és Szabó Előd.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

be? Kétlem. Mert a világ nemcsak a nyugalmi állapot felé tendál, hanem a káosz felé is, hogy, ha szükséges, újból rend lehessen. Így alakulhat (teremtődhet!) meg valamiféle örökös körforgás az idők végétéig. Ezáltal biztosított a mi számunkra is a tökéletesség felé vezető út. Az út, amelyen járni szeretnénk, s amelyen járnunk kell. Hogy beteljesedjen az ige: „Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok is tökéletes.”

Simó Edmund

Derűs szépkorúak!

Október első vasárnapja, az Öregek Vasárnapja volt Homoródjánosfalván.

Szombaton már vidám hangulatban folynak az előkészületek: munka közben marad idő egymás ugratására, viccelődésre – és törődésre is.

Másnap az ünnepély istentisztelettel kezdődik, amelyről csak azok a hetven év fölötti emberek hiányoznak, akiket betegségük gátol az együttlében.

Simó Sándor lelkész imájában köszönetet mond az elmúlt hetven – és hetven-

nél is több – évért, utána ünnepi műsor következik: szavalatok, majd a szépkorúak ajkán felfakadó egyházi énekek. Szabó Anna a nőszövetség nevében köszönti az ünneplőket, s persze a gyermekek figyelmessége sem marad el: egy-egy szál szegfű jut az időseknek.

Hollandiai testvér-egyházközségünk, az NPB Wassenaar üzenetét a lelkész tolmácsolja. Ennek legemlékezetesebb része a szíves köszöntésekbe ékelve egy régi zsidó ima: „Uram, adj erősséget, hogy változtassak azon, amin tudok, bölcsességet, hogy elfogadjam azt, amin nem tudok, segítséget, hogy meglássam a kettő közti különbséget.”

Az ünnepet közös ebéd zárja. Ez alkalommal kerül sor a testvér-egyházközség ajándékainak, illetve a budapesti székhelyű, dr. László Ildikó által létrehozott Homoródjánosfalváiért Alapítvány ajándékainak átadására is.

„Jó, hogy van, és jó, hogy vagyunk” – mondják vidáman az öregek a rendezvényről. Reméljük szép hagyományt sikerült elindítani, de azt is, hogy a jövőben egyre több fiatalok vesz részt az időseket köszöntő ünnepen.

Simó Melinda

Legyen-e úrvacsoraosztás Szejkefűrdőn?

Az Egyházi Képviselő Tanács megbízásából a 2006. augusztus 12-én Szejkefűrdőn tartott unitárius találkozó résztvevői körében az ODFIE néhány munkatársával kérdőíves felmérést végeztünk.

A kérdőívek két kérdést tartalmaztak: (1.) Jónak tartja-e, hogy a Szejkefűrdői Unitárius Találkozón úrvacsoraosztás történjék?; (2.) A találkozó jövőbeli megtervezéséhez milyen újítási meglátásai, javaslatok vannak?

Az átfogó és megfelelő szórású felmérés válaszai az alábbiakban összegezhetők:

Összesen 940 kérdőív állt rendelkezésünkre. Ezekből 527 kitöltetlenül maradt, 407 darabot töltöttek ki. 6 kérdőív nem került vissza hozzánk. A továbbiakban csak a 407 kitöltött kérdőívvel foglalkozom.

Az úrvacsoraosztás igénylésére vonatkozó első kérdésre 337 igen (82,80%) és 70 nem (17,20%) válasz született.

A második kérdés a rendezvénnyel kapcsolatos javaslatokra vonatkozott. 232 személy nem válaszolt a feltett kérdésre, így ez esetben 175 személy véleménye jön számításba. Közülük 68-an teljesen meg vannak elégedve a rendezvénnyel, 2 személy egyáltalán nincs megelégedve a rendezvénnyel, de nem volt különösebb javaslatuk sem, és 7 olyan személyrel találkoztunk, akik először vettek részt a rendezvényen, ezért nem tudtak véleményt nyilvánítani.

Alább olvashatók az egyes témák szerint csoportosított javaslatok:

– szükség lenne ülőalkalmatosságokra (legalább az idősek részére), árnyékra (pl. napernyők által), ugyanakkor eső esetén is biztosítani kéne a „fedelel”: 27 személy;

– a program színesebbé tétele (a forgatókönyv ne legyen mindig ugyanaz; olyan programok szervezése, melyek a fiatalok számára vonzóbbak, pl. koncertek, ifjúsági istentisztelet; a műsort tovább lehetne bővíteni; gyerekek is szerepeljenek; az ODFIE részéről is lehetne előadást tartani; szavaltatok vallásos témával; kórusművek is hangozzanak el; több hangszeres fellépésre lenne szükség): 26 személy;

– jobb előszervezésre van szükség (előre reklámozni a programot; programfüzet készítése; a résztvevők jelentkezzenek be; a sajtóbeli népszerűsítés legyen jobb; a lelkészek idejében szóljanak a híveknek a rendezvényről és határozottan lépjenek fel ezzel kapcsolatban; a személyszállítás megoldása): 15 személy;

– a műsorban legyen helye a néptáncnak és népdalnak is, többen öltözzenek népviseletbe: 8 személy;

– az étkezési lehetőségek bővítése (ebéd biztosítása elérhető áron; több söröző és hússütő felállítása, hogy ne legyen tolongás): 6 személy;

– minden unitárius lelkész jelenjen meg a találkozón: 4 személy;

– rövidebb szónoklatok: 3 személy;

– a műsor ne legyen hosszabb: 3 személy;

– jó lenne gyerekeknek szánt foglalkoztató programokat kitalálni: 3 személy;

– túl magasak az árak, és elüzletiesedett a rendezvény: 3 személy;

– több közös éneklésre lenne szükség, az egyházi énekeket ki kéne vetíteni, hogy mindenki énekelhessen: 2 személy;

– a sör- és hússütő-sátrak felszámolása: 2 személy;

– parkoló kiépítése, az utak rendbetétele: 2 személy;

– több szeméttároló felállítása: 2 személy;

– több napossá lehetne tenni a rendezvényt: 2 személy.

Egy-egy személy javasolta a következőket: a háttérzene népzene legyen; hangosbemondóval kellene üdvözölni az érkező egyházközségi csoportokat, mellyel a tervezett személyes találkozásokat is elősegítenék a szervezők; a műsor kezdődjék pontosan; nagy autókkal ne hajtsanak be a rendezvény helyszínére; több kitűzőre és jelvényre lenne szükség; más helyszínen is meg lehetne rendezni a találkozót; Krakkóból és Prágából is hívják el az unitáriusokat.

Veress Boglárka

2006-ban mindenhol a Kárpát-medencében megemlékeznek Bartók Béla születésének 125. évfordulójáról. A Firtos Művelődési Egylet szervezésében október 24-én Korondon is Bartók-ünnepséget tartottak, amelynek keretében az unitárius templomkert nevezetes kopjafa-gyűjteménye Bartók-emlékfával gazdagodott. Az avatáson beszédet mondott Ambrus Lajos költő, a művelődési egylet elnöke. Alább ezt a rövid beszédet adjuk közre.

Bartók-kopjafa

Tisztelt, emlékező gyülekezet!

E völgyben, mely felett – Páll Lajos szerint – villám a vetelő, ezt a napot mi is a világ egyik legismertebb magyarja, Bartók Béla emlékének szenteljük. A nagy zeneszerző, a világhírű zongoraművész ez előtt 125 évvel született, a mai értelemben Erdély földjén. 2006 így nemzetközi Bartók-év.

Bartók 1930-ban, a legodasabb eszmék európai térhódításának idején egy népi vadászkolinda alapján komponálta meg híres művét, a *Cantata profanát*. A kolinda öregapója kilenc szép szál fiát

nem tanította „szántásra, vetésre, csordaterelésre”, de tanította „hegyet-völgyet járni és vadra vadászni”. A szeretett fiúk szarvasokká váltak az erdő sűrűjében. Várhatta otthon fiait tele jó szívvel az édesanyjuk, hívhatta haza szép szóval az édesapjuk, mert a legkedvesebb fiú így szólt: „A mi szarvunk ajtón be nem férhet, csak befér a völgyekbe, a mi karcsú testünk gúnyába nem járhat, csak járhat a lombok közt, karcsú lábunk nem lép tűzhely hamujába, csak puha avarba, a mi szájunk többé nem iszik pohárból, csak tiszta forrásból.”

A szarvassá lett fiú válasza, s maga az egész zenemű azt sugallja, hogy a megízlelt szabadság honából nem lehet visszatérni abba a társadalomba, amelyben béklyóba verik a szabadságot.

De Bartók nemcsak jellemként, de zeneszerzőként, előadóművészként és népdalkutatóként is százada legmeghatározóbb magyar személyisége. Ő azok közé tartozik, akik „tevékenységükkel és művé-

zetükkel utat nyitnak maguk előtt, s egy másikat végérvényesen lezárnak. Bartók után kötelező a lényegre törni, a mélyre leszállni, alkotó módon érvényre juttatni a népi szellemet” a zeneművészetben is.

Mi most itt, azon a földön, amelynek gyönyörű pentaton dallamait is a nagy zeneköltő jegyezte le, dolgozta fel, és tette általánosan ismertté a művészet csodálatos világában, kopjafát állítunk Bartókra

emlékezvén, mert magunk is az ő követőiként „szóra vágyakozunk, hangra, akár egy falatnyi kenyérre”.

És így ünnepelve megvalljuk: a szarvassá lett fiúkkal ellentétben mi a visszatérés kockázatát is vállaljuk, csak hogy részesei lehessünk a Bartókkal való találkozás örömeiben. Ezért is legyen áldott a kopjafa-állítók élete!

Ambrus Lajos

nők világa

A zászló varázsában

„Új zászló leng most itt közöttetek, / Senki ellen – csak magatok miatt. / Olyan mint a testté vált áhítat. / Mint lelketek szárnyas égi része. / ... / Alatta dolgozik s imádkozik / s dalol, dalol egy zászlóaljnyi nép.” (Reményik Sándor: Zászlószentelés)

– Halló! Jó napot kívánok! Itt Bandi Katalin beszél.

– Halló! Isten áldja! Itt Benedek Enikő beszél. Tessék parancsolni!

– Nagy kérésem lenne! Az általam készített segesvári és fehéregyházi nőszövetségi zászlókat szeretném elkérni egy kiállításomra, itt, Marosvásárhelyen. Lehetséges?

– Természetesen. Levegyük-e a szalagokat a zászlókról?

– Nem, nem. Hisz ezektől élő egy zászló.

...

És akkor is és most, szeptember 2-án is, büszkén vittük az úgymond „élő” zászlónkat a Nyárádszentmártonban megrendezett UNOSZ-konferenciára. Itt került rá a hetedik szalag több mint hároméves zászlónkra. De van szalagunk a zászlóavatás (2003. május 11.) alkalmából Székelykeresztúrról, a testvér nőszövetségtől, a fehéregyházi nőszövetségtől, az urmsóni Women's League-től (Manchester District, Anglia), a dicsőszentmártoni nőszövetségtől, az általunk megrendezett II. KUN Közgyűlés alkalmából (2003), a 2005-ös küküllődombói UNOSZ-konferenciáról, a 2006-os ádámosi V. KUN-közgyűlésről.

Olyan csodás érzés volt itt látni a sok szép zászlót a zsúfolásig megtelt templomban! Eszembe jutott: Csokfálván 1995. szeptember 15-én cikket írtam, amelynek címe: Két „vágyalom” volt (meg is jelent az Unitárius Közönlönyben). Akkor ezt ír-

tam: „Unitárius Asszonyok! Nőszövetségeiteknek álmodjatok, varrjatok, készíttetek zászlót! Ha majd eljön a pillanat, amikor az UNOSZ különböző helyeken, helységeiben tartja évi konferenciáját, hadd lobogjanak ezek a zászlók! Ne egy, ne kettő, hanem tíz, húsz, harminc... A zászló hirdesse, hogy nőszövetségek voltak, vannak és lesznek... Unitárius Asszonyok! Segítsetek, hogy ez a »vágyalom« is valóra válhasson!”

És most köszönöm, hogy látni vélem egykori álmod beteljesülését! És legfőképp az új zászlót köszönöm. A legszebb, a leghelyesebb, a legjobb választást. Őszintén bevallom, hogy amióta hazajöttem, ennek az új zászlónak a varázslatában élek.

Rengeteg dolgom lenne... egyszerű, mindennapi, szükséges, „földies” teendők: zakuszkakészítés, paradicsom-befőzés, savanyúságok eltevése, a nyári por lemosása az ablakokról, a ruhatár átrendezése, halom vasalásával, a konyhakert takarítása, elszáradt virágok lemetszése.

De én csak magam előtt látom a zászlót. Előveszem a kis zsebnaptáromat, a zászló kicsinyített mását, és csak bámulom. Valahogy úgy vagyok, mint azokkal a „háromdimenziós” képekkel, amelyeket évekként ezelőtt valahol láttam. Közel kellett tartani a szemünkhöz a rajzolatot, merően nézni, aztán egy bizonyos idő után „bejött” egy addig láthatatlan, sejt-hetetlen kép.

Most erről a csodálatos képről szeretnék írni. Mit is látok én, mit is jelent nekem mint unitárius nőnek, mint nőszövetségi tagnak, elnöknek.

Első változat: egy kecses női alakot látok, égre tárt karokkal, feje felett a földgömbbel.

Második változat: egy harangot az unitárius lánggal.

És ez a két kép váltogatja egymást. Gyönyörű „optikai csalódás”!

A fehér szín a tisztaságot, az ártatlanságot, a fenséget, a magasztosságot, a belső fényt, míg a bordó az ünnepet jelenti nekem. Először a női alakra „fókuszálok”. Érett nőt látok benne, gyönyörű, hosszú ünneplő ruhában. Olyan nőt, aki harmóniában él önmagával, lángoló szeretettel képes átölelni az egész földet. Tudja, hogy boldogságot parányi dolgok is jelenthetnek. Fehér selyemmel himzett kötenyt hord, amit ő maga készített szívének, lelkének minden melegével. Haja hosszú, akárcsak Évának, de ő egyedi kontyba tűzi, amitől más lesz, mint a többiek. Kicsit kacér, mint sejtjei, génjei mélyén minden nő, hisz fejét egy ici-picit oldalra billenti. Ez a nő már anya (lesz?), hisz telt keblei már sejtetni engedik! Apró léptekkel épp táncolni készül, tehát a szíve örökre fiatal. Emlékeket idéz: „Talán-talán in 'ultam volna már.” Megérzi a feje fölött lobogó öröktüzet, és hogy csak itthon van ereje. A költővel együtt vallja: „Egy lángot adok, ápdold, add tovább / És gondozd híven...”

Harangoznak. Szemeim előtt megjelenik a második változat. Siessünk az Isten házába! A kristálytisza könnycsepp, amit látok, örömeink – s talán bánataink – természetes velejárója. Ismét harangoznak. Vajon ki halt meg? Nő-e? Férfi-e? A világozottságból sötét lesz, a melegből hideg. „Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el” (Lk 21,33). És a Máriák kíváncsian ülnek le Jézus lábához. Az örökös aggódó Márták pedig a tűzhely körül forgolódnak. Te látod-e a fehér mezőben lévő kulcslyukat?

Ez mindennek a nyitja. Lehet külső vagy belső sötétség, attól függően, hogy az ajtó kifelé vagy befelé nyílik. Csak töled, egyedül töled függ.

Csiling-csiling. Megszóal a kis bordó csengő. Sajnos mennem kell. Pedig még annyi mindent szerettem volna elmesélni.

Benedek Enikő

Felhívás

Egyházunk alapítója és mártír-püspöke emlékére Déván unitárius imaház és központ kialakítása van folyamatban. A tervező műépítész elképzelése szerint az imaterem hátsó falát az erdélyi unitárius vidékek jellegzetes varrottasai-szöttesei fogják díszíteni, ehhez kb. 16–17 négyzetméter kézimunkára volna szükség. E nemes cél érdekében felkérjük nőinket, hogy adományokkal járuljanak hozzá e szép terv megvalósításához.

Az adományozók lehetnek magán-személyek vagy közösségek (például nőszövetségi tagozatok, egyházközségek keblitanácsai); az adományokról elismervényt kapnak, és azokat a létesítmény aranykönyvébe fogják bejegyezni.

Az adományok lehetnek varrottások vagy szöttések, régi darabok vagy kifejezetten e célra készítek. Elsősorban a piros különböző árnyalatait várjuk. A kézimunkák lehetnek terítők, párnák, futók, falvédők, rúdraválók, ezek szélessége lehetőleg legyen 45–50 cm között.

Az akció több fázisban fog lezajlani:

1. A felajánlások megtétele 2007. január 15-ig.

A felajánlásokat a körí vezetőségek által kijelölt személyeknek kell bejelenteni. Új darabok készítésének vállalásakor kérjük megadni, hogy milyen technikával akarnak dolgozni, és mekkora darabot vállalnak.

2. A felajánlott darabok megtekintése, kiválogatása a szakbizottság által, március 1-éig.

3. Az új darabok készítésére vonatkozó felajánlások konkretizálása, munkába adása. Ezt csak a felajánlott régi darabok ismeretében lehet megtervezni.

**KÉRJÜK A FELAJÁNLOKAT,
HOGY A KIVÁLASZTOTT
KÉZIMUNKÁKAT NE KÜLDJÉK BE
A KÖZPONTBA,
HANEM JELENTSÉK BE
A KÖRI VEZETŐSÉGNEK
A FENTIEK SZERINT.**

A felajánlott és kiválogatott darabok az adományozóknál maradnak mindaddig, amíg az előkészítő munkálatok befejeződnek.

Az új darabok készítését a szervezőbizottság irányítása alatt lehet megkezdeni.

Az UNOSZ elnöksége

Közösen megélt egyistenhitünk

Csodálatos élményben volt részük mindazoknak, akik lelkileg és testileg is felkészülve részt vettek a Nyárádszentmártonban megrendezett országos unitárius nőszövetségi közgyűlésen. A 15. alkalommal szervezett találkozón közel 300-an jelentünk meg, és imádkoztunk együtt az egy Istenhez áhítatos lélekkel és zengő zoltári énekkel. A méltó istentisztelet, a tartalmas előadás és dr. Szabó Árpád püspök elismerő szavai jó érzéssel töltötték el, és további tervezésre, vállalásokra, munkára biztattak. A szünetekben lezajlott beszélgetések, a szüreti bálozók díszes felvonulása és szép tánca, de az ünnepi ebéd is közös hagyományainkat mélyítette és magasztosította bennünk.

Jó volt közösen megélni tájegységeink képviselőivel az egy igaz Istenbe vetett hitünket, és megbeszélni gondjainkat, üdvözölni régi ismerősöket, újakra találni a Nyárad mentén. Jó biztatást kaptunk a 730 éves templom falai között arra, hogy nekünk itt nemcsak múltunk van, hanem jelenünk is. Az elkészült és megáldott nőszövetségi zászló a gyönyörű jelvényvel, a vándorabrosz állandó gyarapódása, a feltűzött nőszövetségi zászlók mind azt jelzik, hogy unitárius egyházunk erős, és jövőnk is lesz a Kárpátok között. Szükség van az ilyen találkozásokra, ahol egymásra talál az udvarhelyi, nyáradmenti, kolozsvári, barcasági és a más tájegységek nőszövetségeinek képviselője a közös hitben, tenniakarásban, megmaradásban, dalaiban és szokásaiban. A jó szervezés és szíves vendéglátás nagyszerű volt, feledhetetlen emlékként őrizzük a 2006. évi találkozót.

Blénassy Jolán

Naplójegyzet

Szeptember első szombatja korán kezdődött és a késő esti órákban végződött nekünk – Homoród menti nőküldötteknek, akik jelenlétünkkel akartuk bizonyítani az összetartozás fontosságát az UNOSZ Nyárad menti közgyűlésén. Egy autóbusznyi asszonytárs jelezte részvételi szándékát – így egyben ősz eleji kirándulást is jelentett e Nyárad menti településre tervezett utunk. Szentegyházáról indult az autóbusz négy nőszövetségi taggal. Homoródkarácsonyfálván már élénkebb lett az utastér az első felszállókkal.

Közben a virradat jelei mutatkoztak. Elénk tárult a Homoród-dombság, amely sokunk szűkebb pátériája. Dr. Szabó Árpád püspök is e táj szülötte, aki nem kis meghatódottsággal foglalta szavakba kötődését ehhez a vidékhez. Vallomása soraiból idézek: „Visszhangzik a szülőföld üzenete bennem. A szülőföldtől eltávozni, messzire költözni lehet, de elszakadni soha. A gyökerek mélyre nyúlnak, ki téphetetlenül. Olyan erők táplálják, mint történelmünk, anyanyelvünk, kultúránk, hagyományaink, képzőművészetünk, szokásaink. Mindez mi vagyunk, évszázadok harcában megedzett, bukások mélységeiből mindig újrátamadt, jó sorsában önmagát pusztító, de Istent kereső és Istenre találó székely népe a magyar nemzetnek, itt a Hargita alján, a két Homoród völgyében.”

Tájak suhanásában templomaink tornyai integetnek, és faluról falura érkező népviseletbe öltözött asszony-küldöttek szállnak fel, akiket ismerősként barátilag

társaságunkba fogadunk. A homoróddaróci György Izabella fánkkal teli fonott kosárral jött – a székely vendéglátás egyik szimbólumaként.

Megállunk a kénosi tetőn, mert itt is van két hozzánk csatlakozó asszony. Hidedg levegő áramlik az autóba. „Ez már az ősz. / Borzongva kél a nap, / Közelg a rozdsaszínű áradat, / Átzúg kertek, erdők, hegyek fölött. / Elnémul a rigó, el a tücsök.” (Zelk Zoltán)

Órányi késéssel érkezünk Székelyudvarhelyre. A hosszas várakozás ellenére vidám arcú, népviseleti pompában díszelő küldött várt ránk. Minden hely gazdára talált. Így végre „újtára indulhatott” a kosár: a jóízű fánkból (vagy ahogy nálunk mondják: pánkból) kétszer is jutott mindenkinek. Isten áldja meg a gondos asszonykezeket!

A Szejkefürdőhöz közeledve az augusztusi találkozó eseményeit emlegettünk. A szentléleki elágazásnál felállított árvízi emlékművet is láthattuk – közben a nehézségeket leküzdőkre gondoltunk. Farkaslaka közeledett – Tamási Áron faluja. Az ő népéről szól az írói vallomás: „Hordoztam a székelyek örökségét: a helytállást és a virrasztást.”

Korondon persze a népművészeti – vagy kevésbé művészeti – termékek sokasága fogad. Ámulatba esik az átutazó: csak csodálni tudja e falu népét. „Kezünk nyomát szöttések őrzik és agyagkorsók virágdíszei.”

Szovátát elhagyva már a Nyáradmente gazdag veteményesei mutatkoznak. Nem is csoda. „Murokországban vagyunk!” – mondhatná büszkén a lokálpatrióta.

Messziről is szembetűnő, figyelemfelkeltő Nyárádszentmárton temploma, amely a zömök kőtornyával és négy fióktornyával (a fiálékkal) egyedi az unitárius egyházban. A templomtéri öreg hársfák alatt találkoznak össze a négy égtájról érkező asszonyok, és meghatódottan lépnek be az évszázados falak közé. A zsúfolásig megtelt templomban felzeng az unitárius induló, amelynek kezdő sorai: „Letűnt az éj, köszönt a nap” – s ez mintha jelezné is, hogy Istentől áldott, gazdag napnak nézhetünk elébe.

A közgyűlés munkálataiba sokan bekapcsolódtak. Az eredmények, hiányosságok számbavétele azt bizonyítja, hogy az egyházi életben nagy szükség van a nőszövetségi munkára. A késő utódnak itt éreznie kell, hogy a vastag fehér falak és a szüette padok nyugodt, biztos erőt sugároznak. A márványablába vésett szavak jelzik, hogy „mi nem vagyunk a meghátrálás emberei”. Itt tavaszoként új reménnyel zöldülnek a hársfák – nemzedékek váltakoznak –, segítségként itt az ifjúság. A faluba jött sok-sok idegennek

teremtettek jó hangulatot a szüreti bálba hívó, népviseletbe öltözött fiatalok.

Jó volt vendégnek lenni itt, érezni az atyafiságos tisztelet és szeretet jeleit. A „közebed” külön ajándék volt mindannyiunknak. Szeptember 2-a szép és gazdag nap volt számunkra. Nehéz volt búcsúzkodni. A viszontlátás reményében vette ki-ki útját hazafelé. Jó hangulatban, ének-szó melletti társalgással rövidnek tűnt a visszaút.

Az első leszállók Udvarhelyen voltak.

Jól mutatott népviseletben Abrán Tünde gyógyszerésznő, aki Homoród-jánosfalváról került a városba. Birki Juci néni is városlakóként még Kénoshoz kötődik. Integető kezekkel, „belső szavakkal” üzentek tőlünk a hazaiaknak: a szombat esti harangszóban faluról falura haladva táj és nép kapcsolódott össze bennünk. Újra itthon voltunk – együtt voltunk –, átölelt a közös nap.

Péter Irma

H I R D E T É S

A *Nők Világa* terjesztésének jobb és könnyebb megszervezése céljából 2007-től beindítjuk az **előfizetési rendszert** egyéni és csoportos formában.

Az évi három szám előfizetési díja 5 RON (50 000 régi lej) postaköltséggel együtt. Minden előfizetőnek saját címére küldjük el a lapot. Csoportos előfizetés esetén a pénzt összegyűjtő és elküldő „sajtófelelős” címére küldjük a lapokat, aki vállalja a *Nők Világa* számainak a kézbesítését is.

Előfizetéseket elfogadunk 2006. december 31-ig a következő címen:
Sigmond Júlia 400750 Cluj-Napoca O.P.1, C.P.200

Lókodon járók

A gagyai nőszövetség szervezésében került sor a lókodi öregotthon meglátogatására szeptember 16-án. Hogy üres marékka ne érkezzünk, gyűjtést szerveztünk, olyan élelmiszercikkeket gyűjtöttünk össze, amelyre szükségük volt az otthon lakóinak. A gyűjtés eredménye felülmúlta számításainkat.

Utunkon Cseh Dénes lelkész és felesége (helyi nőszövetségi elnök) vezetett minket. Poros utakon, de gyönyörű tájakon áthaladva érkeztünk meg Lókodra. Először látva a csodálatos épületet elgondolkozik az ember: mennyi munka, összetartás, anyagi segítség kellett ahhoz, hogy felépülhessen. Odabenn már tudtak rólunk, szeretettel vártak. Lelkészünk ismertette idejövételünk célját, és bibliai idézetre épített, szép prédikációt mondott.

Ezután a nőszövetség kórusa a tiszteletes asszony vezetésével kórusműveket adott elő – az otthon lakói ezt rövid műsorral vizionozták. Vers, ének és meleg köszönő szavak következtek, amelyekben kifejezésre jutott, hogy meleg szeretet veszi körül őket a személyzet részéről. Mindenük megvan, mégis hiányzik valami: a család, a megszólítás, hogy Édesapám, Édesanyám, vagy Tata, Nagymama. Bizony könnyet csalt szemünkben, mekkora jelentősége van a szeretetnek a családban, az otthon melegében együtt élni öregnek és fiatalnak.

Hazaindulva mély csendben volt mindenki. A gagyiak a láttottak hatása alatt talán elgondolkodtak saját életükön, az időskori jövőn, a családi biztonság szükségességén.

Megérkezve Homoródmásra, a hangulat feloldódott. Meglátogattuk az unitárius templomot, elcsodálkoztunk hatalmas méretein, szép berendezésén és a padokra kitett sok énekeskönyvön. Tekintve, hogy lelkészünk énekvezér is, az orgonán csakhamar felcsendült a Gondviselő jó Atyám vagy című egyházi énekünk. Aztán még álldogáltunk egy darabig a temp-

lom falán feltüntetett névsor előtt, amelyen az első és a második világháborúban elesettek nevei sorakoznak.

Továbbmenve Szentkeresztbánya felé meglátogattuk a termálfürdőt, ahol egy kis pihenőt tartottunk. Délután kiegészítve érkeztünk meg Székelyudvarhelyre. A vendéglői ebéd nyomán a hangulat feloldódott. Zene szólt nekünk is, hiszen a szomszédban éppen keresztelést ünnepeltek a vendégek. Mi pedig arra gondoltunk, hogy amíg lakodalom és keresztelés van, addig nem hal ki a reményünk a megmaradásban. Mivel belecsöppentünk a keresztelési multságba, a tiszteletes urunk köszöntötte a szülőket és az ünnepelt kisgyermeket. (*id. Katona Péter*)

A Tordai Unitárius Nőszövetség életében lassan hagyományválik, hogy időről időre ellátogatunk a lókodi öregotthonba. Az anyagi segítség mellett, úgy érezzük, sikerült örömet, derűt fakasztanunk a magányos, idős emberek szívében. Hemingway szerint „mindennap megszűnik valami, amiért az ember szomorkodik. De mindennap születik valami, amiért érdemes élni és küzdeni. Az élet értelmét nem a boldog percek, hanem az elviselt keserű órák adják.”

Ezekkel a gondolatokkal érkeztünk október 3-án az öregotthonba, ahol a huszonkét idős ember láthatóan nagy örömmel fogadott. A termény- és egyéb élelmiszer-szállítmány mellett, amit a konyhára vittünk, mindenkinek személyre szóló csomagot adtunk át.

Közösen énekeltük el a Gondviselő jó Atyám vagy kezdetű énekünket, majd Józsa Lajos lelkész a helyhez és alkalomhoz illő imát mondott, áhitatot, szeretetet és együttérzést ébresztve mindannyiunk szívében.

Az öregotthon lakói kedves, szép műsorral leptek meg bennünket. Majd hosszasan elbeszélgettünk az idősekkel. A viszontlátás reményében váltunk el a családi szeretetre oly nagyon szomjázó kedves, szeretetreméltó idősektől. Hazafelé tartva megtekintettünk néhány unitárius templomot, s látványuk fokozta bennünk e föld iránti szeretetünket. Felejthetetlen, szép nap volt. Köszönjük Istennek! (*Székely Jolán*)

Valóra vált álmok

2006 szeptemberében az ODFIE-nek tízéves álma vált valóra akkor, amikor dr. Szabó Árpád püspök kinevezett az ifjúsági lelkészi feladatra. Már jó ideje látták az Ifjúsági Egylet vezetői, hogy az egyre inkább elbokrosodó tevékenység, a működés folyamatos bővülése megkíván egy olyan személyt, aki teljes mértékben oda tud figyelni a helyi Egyletek fejlődésére, tudatosan formálja a vezetőket, illetve a rendezvények alakulását kézben tartja. Ugyanakkor régóta látjuk, hogy a szellemi fejlődés terén bizony igen nagy hiányosságokkal küszködünk. Bár fiataljaink igencsak szeretik az egyleti tevékenységet, jó szívvel vesznek részt a rendezvényeken, szellemi fejlődésük, az egyház iránti elhivatottságuk érzése sajnos nem fejlődik arányosan az országos egylet bővülésével. Ide, kérem, lelkész kell – mondtuk magunkban –, aki erre tudatosan odafigyel, s mindent megtesz annak érdekében, hogy a szórakozás egyre inkább vallásos körülmények között történjen. Hál' Istennek az idéntől erre lehetőség nyílik. Köszönet érte mindazoknak, akik ennek megvalósításában együttműködtek velünk!

Az elkövetkezőkben azt próbálom néhány mondatban megfogalmazni, mit is kellene ennek az új lelkésznek végeznie. Az ifjúsági lelkész – meglátásunk szerint – azt a munkát végzi majd folyamatosan és teljes odafigyeléssel, amit ezidáig az ODFIE önkéntesei végeztek el. Már az elején hangsúlyozni kell viszont, hogy az ifjúsági lelkész működése nem pótolja az önkéntesek munkáját, hanem kiegészíti azt. Az ifjúsági lelkész szervezetté és összehangolttá teheti az egyleti tevékenységet, de egymagában semmi esélye sincs ahhoz, hogy bármilyen fejlődést elérjen. Az önkéntesek ezután is részt kell hogy vállaljanak a helyi egyletek tevékenységének irányításában.

Az ifjúsági lelkésznek hosszú távú célja az, hogy az Erdélyben élő unitárius és vallásilag szabadelvű fiatalokat segítse szellemiségük felismerésében és megélésében. Minden tevékenysége, az általa használt minden egyes módszer ezt a célt kell hogy szolgálja.

Tevékenységének célcsoportja az unitárius egyházközségekben élő, konfirmált fiatalok, az egyetemi központokban tanuló egyetemisták és főiskolások, illetve – mivel tevékenységében fontos helyet

foglal el az utánpótlás-nevelés – a még nem konfirmált gyermekek. Az ifjúsági lelkésznek – minden korosztály esetében – a fentebb megfogalmazott cél elérése érdekében kell tevékenykednie.

Már igen régóta egyértelművé vált az ODFIE vezetői számára, hogy az egylet túlmutat az egyszerű szórakoztatást nyújtó szervezeten. A helyi egyletek tevékenységeik által bizonyos értékeket ismertetnek, amelyeket az egyletes fiatalok e találkozások révén rövid ideig megélhetnek. Idővel viszont ezek az értékek beépülnek ifjaink belső világába, s így már hétköznapijaikban tanúsított viszonyulásukat is meghatározzák. Ekképp az egylet magának a társadalomnak lehet az előképe. Ha ez egy kis túlzásnak tűnik is, hadd mondjam el: nem az, hanem egyházi erkölcsi életünk célja. Maga az Unitárius Egyház arra törekedik – legalábbis

ezt tanultuk a teológia padjaiban –, hogy szellemileg és erkölcsileg fejlett embereket neveljünk, akik tudatosan kívánják megélni mindazokat az igazságokat, melyek kereszténységünk alapjainál állnak. Az ifjúsági egylet a fiataloknak tanítja ezt, majd miután már nem tartoznak ehhez a korosztályhoz, akkor átkerülnek egy másik közösségbe, amely fejlettebb szinten, de ugyanezt célozza meg. Az ifjúsági lelkész leglényegesebb tevékenysége tehát annak a belső megélésnek a megalapozása, amely hitünk alapjainál áll.

Hogy nem könnyű munka ez, bizonyítja a fentebb vázolt cél is. Nem ígérem, hogy látványos fejlődést leszek képes felmutatni, de remélem, hogy tevékenységem sok fiatalnak segít majd abban, hogy vallásosságukat hitelesebben megélhessék. Ebben a munkában alapvetően számítok az unitárius lelkészekre, az ODFIE önkéntesekre, az egyházköri ifjúsági előadókra, és természetesen mindazokra a fiatalokra, egyetemistákra, gyerekekre, akik az egyház jövőjét biztosítják.

Rácz Norbert

Pályázati felhívás

A Beregszász járási Csernobil Gyermekszövetség nemzetközi gyermekrajz pályázatot hirdet, amelynek mottója: „*Környezetünk gyermekszemmel*” (a Csernobil-katasztrófa 21. évfordulójára).

A rajzpályázat témái:

- Csernobil tragédiája
- környezetünk gyermekszemmel

A rajzokat A2, A3 vagy A4 formátumban várjuk a pályázó nevének, címének, életkorának és telefonszámának feltüntetésével.

A pályázaton részt vevők **felső korhatára: 15 év.**

A rajzokat a következő **címre** kérjük eljuttatni:

*Beregszászi Tanítók Háza
Ukrajna, 90200 Beregove / Beregszász
Munkácsi út 14.*

Beküldési határidő: 2006. december 1.

A legjobb munkák beküldői meghívót kapnak rendezvényeinkre, amelyeket 2007 április 25-e és 27-e között rendezünk meg a Csernobil-katasztrófa 21. évfordulója alkalmából Beregszászban.

A gyerekek három napot tölthetnek el Kárpátalján. Megismerkedhetnek Beregszász, Munkács nevezetességeivel, jeles művészekkel és Szövetségünk gyermekeivel. Oklevélben és ajándékokban részesülnek.

A kökösi ifjúsági találkozó felnőtt szemmel

Sajnos, nem vagyok tizen- vagy huszonéves, de nagy-nagy izgalommal vártam a kökösi ifjúsági találkozót. Kíváncsi voltam, mit és hogyan változott egy ifjúsági találkozó jellege? Milyenek a mai ODFIE-sek, mi érdekli őket, és hogyan lehet találkozót szervezni egy olyan egyházközségben, ahol szeptember 1-jétől nincs lelkész? Ilyen és ehhez hasonló gondolatok foglalkoztattak. A segédszakácsnői szerep jó helyzetnek bizonyult, hiszen így a péntektől vasárnapig tartó rendezvényt, bár nagyrészt a konyhából, de végigkövethettem. Közben arra gondoltam,

az ODFIE újraindításától pontosan annyi idő telt el, ahány éves a kökösi találkozó legfiatalabb résztvevője.

Összehasonlítottam az akkori, illetve mostani rendezvényeket és résztvevőket. A találkozók most is magukon viselik a fiatalság energikusságát, tenni-akarását, világot megváltó szándékát. Nagyobb hangsúlyt kap a szervezés, a céltudatosság, de mindezek mellett helye van a játékos megismerésnek is. Mára már tudatosult az ifjakban, hogy a 21. századi technikai vívmányok ellenére is fontos az összetartozás és a valahova-tartozás,

és ezért képesek tenni is. Nagy élmény volt mindezt megérezni, megtapasztalni. A konyhában tevékenykedő asszonyok is elismerőleg szóltak a helybeli szervezők lelkes munkájáról és az őket segítő vendégtársaikról.

Írásom végén előadóként is szeretném megköszönni a lehetőséget és azt a nagyfokú érdeklődést, amelyet az általam választott téma iránt mutattatok. Szombat délelőtt veletek tapasztalhattam meg, miként válhat élővé egy dolgozat, amelynek egyik kérdése az volt: lehet-e Gábor Áron példakép a 21. századi ifjú számára? A veletek való találkozásom meggyőzött arról, hogy igen. Különösen jó érzés volt erre rájönni veletek, általatok. Üzenem nektek, ODFIE-sek, hogy jó irányban haladtok, érdemes és hasznos hasonló találkozót szervezni.

Bokor Ágnes

Kedves Felfedező Barátaink!

Szeretettel köszöntünk és kedveskedünk sok érdekes kérdéssel, amelyeknek a válaszai a cikkekben vannak elrejtve. Olvashattok, harckokról, filmbe illő perekről, ártatlan emberek bebörtönzéséről, hiszen az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc – mint valódi világesemény – 50. évfordulója ez az év. De túl a lelketekben meggyújtott emlékezés gyergyalángjain, olvashattok átváltozott fiakról, vidám és okos ifjúsági és kopjafás találkozókról, őszhajú, mindig kenyérlelkű drága nagyszülők kedves pillanatairól, és arról, miért is annyira fontos az a bűvös önrendelkezés, vagyis az autonómia. Nos, munkára fel! Rátok bízunk, találjátok meg a helyes válaszokat.

Kedves Barátaink! Bizonyára emlékeztek még a játékszabályokra. Ne feledjétek: aki társakat szervez be, abban a fordulóban megduplázódik a pontszáma. Hogy játékunk ne váljék unalmassá – hiszen tudjátok: ami megszokott, nem annyira érdekes –, e fordulónál a Forgósél kérdéseire a feleleteket újabb, egyszerűbb, talán izgalmasabb formában kell megadnotok. Csak annyit kell tennetek, hogy miután megtaláltátok a helyes választ, karikázzátok be annak betűjét. Így egyszerűbb a válaszadás és kevesebb a hibalehetőség. Ne feledjétek: csak a helyes feleletek pontszámait értékeljük. Vigyázz, nem minden esetben a legnagyobb pontszámú válasz a helyes!

Izgalommal várjuk leveleiteket.

Beküldési határidő: 2006. november 1-je.

Sok sikert!

Nagyon várjuk leveleiteket az alábbi címre:

Fekete Levente
527005 Aita Mare,
Str. Főút 349. jud. Covasna

Forgósél

- 1/a. A 20. század derekán mi ellen harcolt a magyar nép?
A. az „oroszlán” ellen	5 pont
B. a „kétfejű sas” ellen	10 pont
C. a „vörös csillag” ellen	15 pont
- 1/b. Mi volt a neve annak a pernek, amelynek a keretében az 1956-os forradalom után az Erdélyi Unitárius Egyház több teológiai tanárát, lelkészét és teológusát elítélték és bebörtönözték?
A. a Szoboszlai-per	5 pont
B. az EMISZ-per	10 pont
C. a „bolyais per”	15 pont
- 2/a. Mi a célja a Dávid Ferenc Ifjúsági egyesület tevékenységének?
A. a kikapcsolódás	5 pont
B. a vallásosság hitelesebb megélése	10 pont
C. a találkozás	15 pont
- 2/b. Ki az Erdélyi Unitárius Egyház első ifjúsági lelkésze?
A. Solymosi Zsolt	10 pont
B. Rácz Norbert	15 pont
C. András Benedek	20 pont
3. Bartók Béla *Cantata profana* című híres zeneművében mivé változott az öregapó kilenc fia?
A. farkassá	5 pont
B. turullá	10 pont
C. szarvassá	15 pont

Tükör

Írj egy-két oldalas fogalmazást ezzel a címmel: *Igazság és bátorság*

Lapszámunk szerzői: **Ambrus Lajos** tanár, költő (Korond), **Benedek Enikő** út- és hidépítő almérnök, tiszteletes asszony (Segesvár), **Blénessy Jolán** óvónő (Székelyudvarhely), **Bokor Ágnes** mérnök, grafológus (Kökös), id. **Katona Péter** gondnok (Gagy), **Korodi Alpár** történelemtanár (Kolozsvár), **Makkai-Ilkei Ildikó** gy. segédlelkész (Bencéd), **Pálffy Anna-Mária** lelkész (Ikland-Nagyernye), **Pálffy Tamás Szabolcs** lelkész (Marosszentgyörgy), **Péter Irma** ny. tisztviselő (Szentegyháza), **Rácz Norbert** ifjúsági lelkész, az ODFIE alelnöke (Kolozsvár), **Simó Edmund** (Sepsiszentgyörgy), **Simó Melinda** pszichológus, tiszteletes asszony (Homorodjánosfalva), **Székely Jolán** nőszövetségi elnök (Torda), **Veress Boglárka** egyetemi hallgató (Kolozsvár)

Két aforizma

Vízszintes: 1. Anatole France gondolata a táncról. 13. Tőke. 14. Könyveze panaszol. 15. Elme. 16. Könynyűfém. 18. Személyéért. 19. Férfikalap féle. 21. Brad ..., amerikai filmszínész. 22. Szibériai folyam. 23. Muráti ..., magyar filmszínész volt. 25. Hans Christian ..., dán fizikus volt. 28. Termő rész! 29. Tüzet megszüntet. 30. Sporttrikó. 31. Bodri háza. 32. Mókus lakása. 34. Angol fiúnév. 36. Illatos kerti virág. 39. Villamoszín. 40. Robbanóanyag. 41. Olaszországi folyó. 43. Tetőkészítő iparos. 45. Nagy kosár. 46. Díszes. 47. Halogat. 49. Valódi. 51. Telly ..., Kojak alakítója. 55. Arra a helyre tesz. 57. Kukuricapálinka. 59. Könnyezik. 60. ... tesz, megemlít. 61. Esetleg. 62. Huru társa. 63. Élelmszerfeleség, de kenőanyag is.

Függőleges: 1. Ciceró gondolata a mozgásról. 2. Iskola, bizalmasan. 3. Gyógynövényfajta. 4. Hasítóeszköz. 5. Regénybeli detektívfelügyelő. 6. Szóbeszéd. 7. Becézett Olivia. 8. Akkor mondjuk, ha valami, valaki esik. 9. Gimnázium, a diákok nyelvén. 10. Cipész szerszáma. 11. Sebet okoz. 12. Amerikai milliomos család, de cigaretta márka is. 17. Air..., légitáncos. 18. Az egyik pincér. 20. Láncfonalat erősít. 24. Vörösmarty „Szép” leányhőse. 26. Halotti lakoma. 27. Katedrális. 33. Bartolomeu ..., portugál utazó, felfedező volt. 35. Czuczor Gergely álneve volt. 36. Ruha simítása. 37. Irodalmár. 38. Páratlanul apás! 42. Kisgyereksírás. 44. Corneille drámája. 45. Női név. 48. Köpenyes - kardos filmhős. 50. Szemetel. 52. A feszültség mértékegysége. 53. Heinrich Friedrich Emil ..., német fizikus volt. 54. Svájci város. 56. Ünnepelesen tagjai sorába fogad. 58. Magyar őszvér volt. 59. A mondat eleme. 60. Számos.

Jó arány

Beszél magában a sokgyermekes apa:
– ...! (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 2. A poén első része. 11. Francia zeneszerző, Daniel Francois Esprit ..., a Fra Diavolo szerzője. 12. Hokisok kergetik. 13. Elmélet. 16. Ignác Rózsa Urak, úrfiak című regényének hősnője, ... Mili. 18. Brassói Lapok, röviden. 19. Fonóeszköz. 20. Nobel-díjas francia író volt (André). 21. Törött bot! 22. Dal. 23. Két alkotó elemből álló. 25. Fügőzárral lezáró. 26. Amerikai cigarettamárka. 28. Ruhadarab. 32. Hajnali adventi mise. 34. Áramforrás. 35. Magyarországon élő erdélyi író, riporter. 37. Órahang. 38. Kopasz. 39. Pólus. 40. Régi magyar férfinév. 41. Személyes névmás. 42. Véraló. 44. Például az 5.

Függőleges: 1. A poén befejező része. 2. A spanyol kerékpáros körverseny neve. 3. Gárdonyi Géza színműve. 4. Tiltószó. 5. Angol nemzeti labdajáték. 6. Dísz. 7. ... Caragiu, román színész volt. 8. Ferde. 9. A Varsói melódia című mű szerzője. 10. Magam. 14. Alföld. 15. Abban az időben. 17. Szigligeti személyneve. 22. Hasítóeszköz. 23. Tömbház. 24. Zeus kedvese volt. 26. Kiss me ..., musical cím. 27. Vízrel való ellátás. 29. ... Delon, francia filmstár. 30. Erdélyi magyar író volt (Mária). 31. De. 33. Gáztűzhely. 35. A lej váltópénze. 36. Olasz énekes, ... Ramazzotti. 39. Fanyar erdei gyümölcs. 43. Radír szélek! 45. Félzsák!

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **2006. december 5-e.** Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét decemberi lapszámunkban közöljük.

Augusztusi rejtvényeink megfejtése: *Heinrich Mann gondolata:* „A ma könyvei – a holnap tettei”. *Kit keresünk?:* Hagyjuk az én feleségem, keressük inkább az önt!

Könyvjutalmat nyert **Cremene Anna** beresztelki (Maros megye) olvasónk. Gratulálunk!

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Kovács István Sándor
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári
Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927
e-mail:
tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján:
www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.
15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat
nem teszünk közzé.
Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.